

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

KLÓZSÉTSZÁS
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Bérmentes levelek csak ismert közléstől fogadtatnak el.
Készítők nem adhatnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyilatkozás minden garandőr díja 20 kr.

HÍRDETTÉSI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknek: Minden egyes sor után 1 kr.
Asonféléül bolyg 20 kr.
Kiemelt díjazottak a körrel ellátott hirdetésekért térmentés szerint minden 10 centiméter után 3 kr számítatik.
Állandó hirdetésekért kedvezmény nyújtatik.
Hirdetést a „Zemplén” nyomdába küldendők.

Munkáskérdés.

A német császár tüzte ki napirendre, és az európai közvélemény foglalkozik a kérdéssel és hozzászól mindennap, újabb eszmékkel gazdagítván azt az irodalmat, melynek harcosai olyan kevés babért arattak eddigelé.

A német császárnak kellett felcspánia szociálistának, hogy ez eszméket kevésbé félelmetessé tegye; neki kellett ígérnie a megoldást, hogy a munka lovagjait az állami és társadalmi rend elleni merénylőknek ne tekintsék.

Ezelőtt egy pár esztendővel annyira gyűlölt volt a szociálista cím Magyarországon, hogy szinte irtóztak az emberek nyilvánosan szóbaállni olyan egyénekkel, akik munkás gyűléseken a munkának igazságszabó méltánylását követelték a produkció terén. A viszonyok olyan fejletlenek voltak, hogy a budapesti főkapitány ezelőtt egy-két esztendővel habozás nélkül dutyiba csukatta volna az olyan veszedelmes agitátort, a ki, mint II. Vilmos császár most, proklamálni akarja a munkának a tőkével való teljes egyenjogúságát.

Ma ezek a viszonyok megváltoztak és már többé nem látnak vérengző forradalmárt vagy rettenetes petrolórt abban az emberben, aki elv gyanánt meri hirdetni, hogy az az ember, aki dolgozik, annak legalább is van akkora joga az élet élvezéshez, mint annak, aki tőkéje duzzadó zsákjain, összefont karokkal, tetlenül ülve bámulja a szorgalmat, mint fárad ernyedetlenül a gazdagok gazdaságának felszaporításáért.

A németek császára előtt erős példák lebegnek és ezek buzdítják őt nagy elhatározásokra. Azok tehát igen hamisan itélik meg a helyzetet, akik azt hiszik, hogy a császár a munkások naponta növekedő ha-

talmának nyomása alatt leledzik és hogy csak azért keresi kegyüket, mer fél haragjuktól.

Ez a föltevés tökéletesen téves. A császárok, kik szuronyerdőkre támaszkodnak, nem szoktak néhány százezer szerencsétlen munkástól félni vagy megijedni. Egy ezred katonasággal ártalmatlanná lehet tenni a munkások légióját.

II. Vilmos német császár tehát nem félt a munkások növekedő hatalmától, hanem fölkarolta a munkások ügyét azért, mert nemes érzülete, tiszta lelkiismerete azt sugalta, hogy jogállamban nem lehet, nem szabad egy néposztályt a másik érdekében kizsákmányolni és hogy a földön a legnagyobb igazság abban rejlik, ha mindenkit érdeme szerint jutalmaznak.

A munkások most Európaszerte mozogni kezdenek. Nálunk is hallatni fogják szavukat, mert a magyar munkás semmiben sem áll hátrább más országok higgadt munkásainál.

Csak egyben mulja felül a többieket és ez az egy: a *hazafiság*. Ez érzetet osztja a magyar munkás minden polgárral, kinek bölcsője itt ringott a földön és a ki itt keresi a pihenőjét egy megfutott hosszú életpálya után.

A magyar munkás hazafias volt mindig és soha sem volt kicsapongó, durva vagy törvénytörő és azért vált kétszeres kötelességévé a magyar társadalomnak, hogy a magyar munkás helyzetének enyhítésére mindent elkövessen.

•Kassai Szemle•

Vármegyei ügyek.

Vármegyénk közig. bizottsága f. hó 17-én ömeltősága a főispán elnöke alatt ülést tartott, melynek lefolyásáról a következőkben adunk számot. Az alispán jelentése szerint: *Szemere*

sokára a Stambul utcáin letett sínparon gőzlögye száguldó vonat nem rozoga, düllőfélben lévő faházak, rostélyos ablakok, piszok s szemétdombok között fog bevonulni, hogy utasai tanulmányozzák az ázsiai állapotok eredetiségét, hanem egy civilizált nyugati város palotái között s tiszta utcáin

Azon a keskeny eren, a stambul-galatai hidon vonul be észrevétlen, lassan a nyugati civilizáció Peraba, hogy onnan lassan kiszivárognon mindenüvé, hol a félhold fénylik. Új szokás, új divat, új gondolkodás, új vallási fogalmak törnek lassan utat, s elnyomják, megölik a mi dacol velük s átídomítják mindazt, a mi hozzájuk simul. Szegény török nem is sejti hogy minden *»csok Jassa«*, melylyel az idegent (a frankot) fogadja egy-egy vészkiáltás, egy halotti ének a régi örökség felett.

Ezt tudva, hogy alig ha látom Konstantinápolyt ily eredetiségében, kétszeres érdekléssel, kétszeres élvezettel állottam, gyakran hosszú időn át a hidbemenetnél Galata oldalán, s élveztem oly látványt, minő sehol másutt a világon nem kinálkozik.

Mint egy gátját áttört, fékevesztett áradat hömpölyög minden e hid felé s e hid felől. Az *Aranyiszarv s Bosporus*, a meddig a szem lát, telve vannak mindennemű vízi járművekkel. A hány hullám annyi kaik, bárka, dereglye, vitorlás s gőzhajó, melyek ontják magukból az utasokat, s szedik fel azokat ezreivel. A fő s mellékutakról mindenki e hid felé igyekszik, zúgva kiabálva, lármázva. A lóvonatu harsány trombitája, az újságárulók kiabálása, a száz meg száz pénzváltó

György, gálszécs járási szolgabíró, idült betegségének gyógyítása végett nyolc heti szabadságot nyerve, távolléte idejére *Debrecenyi Ferenc*, a szinnai j. szolgabírójára által helyettesített. Az egészségügyi bizottságba *Riek Gusztáv* dr. elhalálása és *Dóbiás Ede* kir. mérnök elköltözése miatt gyógyszerész, illetve építész-mérnök lévén választandó, ilyen-kül az 1876. évi XVI. t. c. 163. § alapján *Cs. Buday Akos* s.-a.-ujhelyi gyógyszerész és *Hosszadovics Antal*, kir. mérnök titkos szavazattal megválasztottak. Az ujoncozás hét járásban már befejeztetett, és kivált a három első járásban, az első korosztályra nézve meglepően jó eredménnyel. Amerikába kivándoroltak március hó folyamán 107-en, visszajöttek 32-en. Zugiskolák nem találtak. — Olvastatott a *közsutakról és vádmokról* szóló 1890. évi I. törv. c. életbeléptetése és végrehajtása iránt a keresk. ügyi minister által f. évi ápril hó 12-én 21,802 sz. a. kiadott utasításhoz csatolt intézmény. E szerint az id. törvény ez évi *máj hó 15-én lép életbe* s már a jövő 1891. évi költségvetés e törvény alapján lesz egybeállítandó. Kimondja többek között az utasítás, hogy az *utadó* alapjául szolgáló földadót, házadót, keresetadót, nyilv. számadásra köt. vállalatok és egyesületek adóját, ugyszintén a bányá-, tőkekamatoz és járadék adót, a költ. ség-előirányzatot megelőző évben (tehát a folyó évben) előírt állami adók alapján a községi előjáróság foglalja lajstromba. E lajstromokat a kir. adóhivatalok hitelesítik s a községhez visszaküldik, honnan azok a járási főszolgabírák utján a törvényhatóság első tisztviselőjéhez küldetnek föl. Az utadót községenként és az egész törvényhatóságra nézve a törv. hatóság első tisztviselőjének felügyelete és ellenőrzése alatt a főpénztári és főszámvevői hivatal könyvelési és tartja nyilván. A községekben külön *utadó-főkönyv* vezetetik s az adófizetésre kötelezetteknek külön-külön utadó-könyvecske szolgáltatnak ki. Az utasításban foglalt ezen és egyéb nagyfontosságú körülményre való tekintettel utasítottak az alispán, hogy a járási főszolgabírákat, kir. ép. hivatal főnökét, a főpénztárost és főszámvevőt még e hó folyamán értekezletre hívja össze. Továbbá, hogy a megállapítandó munkaprogram keretében az egyes vidékek érdekei is a lehetőségig felölelhetők legyenek, meghivatni határozottak a sztropkai járásból: *Feleky Géza* és *Pankovics Antal*, a homonnai járásban: *Algyay István* és *Ehrenheim Ferenc*, a szinnai járásból: *Hajdinger István* és *Bihary Emil*, a varannai járásból: *Balassa István* br. és *Vladár*

kinálása, csörgése, a cipőtisztítók kopogása, a hid dübörgése, a fuvarosok, hajtsárkok *»guarda«* kiáltása, a száz meg száz gyümölcs, édesség, ruha, ékszerárus ordítása összeolvad a gőzpipók bögréivel s egy fűsikeltető kaoszszal telíti a füstös levegőt, erős bróbara téve a dohártyát s az idegzetet.

De nemcsak a fülnek hanem a szemnek is kijut, mely káprázik a tarka-barka látványtól. A hidfőnél három, fehérbe öltözött szolgáló szedi a hid pénzt (10 para = 2 kr.) jegyet nem adnak, nehogy a jegyváltás torlódást idézzon elő, hanem a jegyszedők figyelemmel lesznek kísérve, s kezeiket mindig szabadon kell tartaniok, előre nyújtva. *)

Egy óra alatt elvonul itt a világ minden népe, s látható annak minden népviselete. Törökök, perzsák, zsidók: sárga, kék, zöld, viola, s szürke hosszú kaftánba selyem övvel, szines cipő s nadrágban; albánok rövid fehér ráncos szoknya, himzett nadrágban, övükben villogó fegyverek gyűjteményével. Ulemák, hodzsák, dervisek fehér, fekete, zöld turbánnal; táncoló dervisek, magas sárga süveggel, arméniai papok magas fekete kucsma, fekete fátyol, s vállukról lobogó fekete tallárral. Jönnek tipegő, hajlongó léptekkel eunuchok, felpiperézett szerencsenek, összevagdalt arcu perzsák, kurdok, sugár magas alaku cserkeszek, mellük telve tölténnyel, arany himzésű ruhákban, zuávok zöld turbán s bő piros nadrággal. *Turkesztán, Bokhara, Bulgária, Szerbia, Arabia, Arménia,*

*) Hogy mily nagy a hid forgalma, fogalmat nyújthat az, hogy 2 kr. hidpénz mellett 10-12 ezer frank jön naponta, bele nem számítva a sok nem fizetőt, s mintegy 20-25 ezer embert, kik a helyi hajókkal érkeznek. H.

T Á R C A,

Konstantinápolyi napló-töredékek.

[Az új hid. — A stambuli bazár.]

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

I.

Kevés disztelenebb s rondább hidat láttam nagy városban, mint a konstantinápolyi új hid, s mégis aligha érdekelt még egy is annyira, mint ez a rozoga vas- és faalkotmány, mely végig feküdvé az *Aranyiszarv* hullámos kék vizén, Stambult, a török fészket, összeköti *Galata* s *Perával*, ama földdarabbal, hova az európai civilizáció betette mindent átalakító lábát.

Byzanc az ezredéves város, a félvilággal dacoló hatalmas büszke Byzanc haldoklik, hogy meghalva újja alakuljon, új életre keljen, mint művelt Konstantinápoly. Falai, melyek elzárták a külvilágtól, melyek Európától elszigetelték, ez óriási építmények, bástyái, tornyai, melyek annyi ostromot győzelmesen állottak ki, s ellenszegültek az emberi erőnek, az idő ostromát ki nem állják. A megbarnult mohos kövek romhalmazzá dülnek össze, s a támadt részen bevonul Nyugat civilizációja; s bár a magasba nyuló fehér márvány karcsu minarettek százai *Allah-t* dicsőítve sir, sóhajt, jajgat a légbe fel a müezzin: lassan le fog omlani az a hatalmasabb bástya fal is, mely a Korán betűiből ezredéveken keresztül lett összerakva, s talán aránylag már nem is igen

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

Emil, a n.-mihályi járásból: Lónyay Gábor és Ferenczy Elek dr., a gálszécsi járásból: Andrássy Géza gf. és Cseley Lajos, az ujhelyi járásból: Andrássy Sándor gf. és Bernáth Győző, a bodrogközi járásból: Mailáth József gf. Mecser Béla és Saerwiczy Ödön, a tokaji járásból: Nagy Barna és Benedek Pál, végre a szerencsi járásból: Potocsy Kálmán és Szirmay István. Ez értekezlet által adandó javaslat a jövő hó 6-án tartandó köz. bizottsági ülésen fog tárgyalás alá vétetni. — Olvastatott vármegyei főpénztárosnak a házipénztár és az egyes alapok állásáról szóló jelentése, melyszerint az I. évnegyed végén volt maradvány: 1. A házipénztárban: 464 ft 81¹/₂ kr., 2. Az uti pénztárban: 7277 ft 17 kr., 3. A betegápolási alapban: 256 ft 48¹/₂ kr., 4. A letéti pénztárban: 44 829 ft 24 kr., 5. A kisdédárvák alapjában: 21 ft 66 kr., 6. Kőrjegyzői nyugdíjalapban: 26,651 ft 16¹/₂ kr., 7. Mérték-hitelesítő alapban: 2713 ft 88 kr., 8. A közmívelődési alapban: 17,943 ft 07 kr., 9. Tiszviselői nyugdíjalapban: 14,934 ft 91 kr., 10. Katonabeszállásolási alapban: 1020 ft 52 kr., 11. A hadászati pénztárban: 311 ft 21 kr.; 1—11. összesen: 116,112 ft 91¹/₂ kr. A hátralékokról szóló kimutatások szerint kintlévő követelés összesen: 29,271 ft 65 kr. — Főorvos jelentése szerint: a közegészségi állapot általában kielégítő, lehet mondani, hogy a vármegye egész területe járványmentes; még az ilyenkor uralkodni szokott tudóbajok is szűnhetnek. A Tolcsván és E.-Horvátiban fellépett tifusz 14 betegülési eset közül egyben sem volt halálos. Szabó András községi bíró lanyhasága miatt a B.-Zsádyban elszaporodott trahoma orvosrendőri felügyelet alá helyeztetett s a baj ellenőrzése végett oda a szembajokkal behatóbban foglalkozó Tóth Elek dr. is kirendeltetett. Legutóbb a községi lakosokat csendőrök közbejöttével kellett megvizsgálni, 364 vizsgálat alá vont egyén közül 25 trahomást találtak, ezeket az orvos hetenkint kétszer látogatja és gyógyítja. A sorozás alatt semminemű járvány, trahoma sem észleltetett. — E jelentéssel kapcsolatban olvastatott a s.-pataki főiskolai kórház vizsgálatát teljesített küldöttség (alispán, Prámer Alajos, Mecser Béla és a főorvos) jelentése, mely az ott észlelték alapján e kórházat mintaszerűnek mondja. Csupán annyi kívánivaló van, hogy a betegszoba és az orvos lakása telefontal összekapcsolassák és a kert tisztántartására több gond fordítassék. Főispán ömeltősége e küldöttségnek a szenvedő emberiség érdekében tett fáradságért köszönetet mondott; egyszersmind felhívták a többi küldöttségek is, hogy az ügykörhöz tartozó kórházakat mielőbb meglátogatván, tapasztalataikról jelentést tegyenek. — Arvaszéki elnök jelentéséből kiemeljük, hogy március hónapban elintézték nyert 1655 ügydb. hátralékban maradt: 966. Irodai hátralék volt az első negyed végén: 781 db. A gyámság alatt álló személyek száma: 22,600. — Kir. ügyész jelentette, hogy a rablétszám márc. végén volt 264, ebben elítelt 207. Élelmezés ellen panasz nem volt; márciusban elhalálozott egy egyén. — Kir. tanfelügyelő jelentéséből kiveszszük, hogy a zugiskola fentartóktól bevett bírságot a magyarosító egyesület pénztárába beszovaltatta. A s.-pataki tanítóképző intézetet meglátogatván, rendben találta. Kapásinszky Emil, okl. tanítónak megengedtetett, hogy Szerencsen magániskolát nyithasson. — Kir. épít. hiv. főnöke előadta, hogy az utak jókarban vannak; a tavaszi árvizek igen enyhe lefolyásúak voltak. Főszolgabírák felhívták, hogy az utrendőri ügy-

Aegyptom egy-egy példány, a legsötétebb fekete színtől a fehér szinig, sárga olajzöld barna arc bór minden változatában.

Marcona alakok, megedzve a tenger, a sivatag vészei, nélkülözései s forró sugarai által. Fehérkalapos angol ladyk, elegáns franciák, olaszok majd Corsica s Szicilia banditái, a török főváros éhes sakálai mind ez egy tömegben hömpölyögnek. A Kelet szemkápráztató fénye, gazdagsága, csillogása s underítő mocská, rongya egymás mellett!

Itt élénk színekre mázolt, aranyozott hordszékben két hordár elegáns festett arcú arméniai hölgyet hoz; amott büszkén néz le lováról egy török dandy, vagy egy rendjeles basa; aztán jönnek diszes kocsi eunuchok által kísérve, melyekben a legdrágább selyem kelmékbe öltözött háremnők foglalnak helyet, hogy felkeressék Pera elegáns üzleteit, vagy az európai édes vizeket. Tetherdők, kik vállukon mázsányi súlyt hurcolnak, miként azt kidagadt ereik s megfeszült izmaik mutatják, lépésük alatt szinte inogni látszik a vashid. Majd egy csoport török nő szerencsen szolganóktól kísérve, kik miután gyalog járnak s a török etikette-szabály előkelő nőnek a gyalogjárást meg nem engedí, úgy látszik a közeposztályból valók. Feredzséik (köpenyeg), melyek derekukon megvannak erősítve, a szivárvány minden színében rikitanak. Kék, sárga, zöld, violaszínű selyem, haránt s egyenes sávok, kockás arany, ezüsttel himezve, vagy csipkével diszitve. Mindegyiknek kezében egy-egy tarka selyem napernyő, hogy fátyolozatlan, vagy félig fátyolozott arcukat a nagyon toladó vagy túl kíváncsi frank-zemek elől ezzel rejtsek el, s

ben hozzájuk érkezett bejelentéseket azonnal intézék el s hozott határozataikról a kir. épít. kivaltal esetéről-estire értesítsék. — Kir. pénzügyigazgató jelentéséből megértettük, hogy egyenes adókban befizetett: 23,800 ft 59¹/₂ kr. (mult évehez mérten most kisebb a márciusi bevétel 1427 ft 06¹/₂ kr.) Hadmentességi díjban befolyt 491 ft 47 kr., most kevesebb 149 ft 78 kr. — A trepecci vámoshid vámbérlője, a varannai járás főszolgabírája távol esvén, mint a sztrokai járás főszolgabírája jelentette, a közönséget „inpertinens eljárásával infesztálja” miert is kérte, hogy a trepecci hid, mely a sztrokai járás székhelyéhez közelebb fekszik, az ő hatósági felügyelete alá helyeztessék. Ez előterjesztés véleményadás végett a varannai j. főszolgabírájához utasított. — Velti János, Szinyéri István, Jakubov János, Takács János és Schlachta András kivételes nősülési engedelemért folyamodtak; kérelmük kedvező elintéztést nyert. — Végül Mailáth József gf. az országos vöröskereszt egyesület középponti választmányának egy levelét, melyben a tagállomány szaporítása s fiók egyesületek szervezése végett a hatóság s klérus támogatása kértik, felolvastván az előadó kérelmére, ugyszintén tekintettel ez egyesületnek általános emberi és hazafias törekvéseire: felhívták a járási főszolgabírák, hogy a vöröskereszt egyesület választmányának társadalmi uton segítségére legyenek s úgy azt, mint a fiók egyesületi választmányokat is üdvös fáradozásaikban és esetéről-estere, ha ez iránt megkerestetnek, minden tőlük kitelhető erővel támogassák.

Vármegyénk törvényhatósága f. évi május hó 20-án s következő napjain tartja legközelebbi rendes közgyűlését. Május 19-én állandó választmányi és számonkérőszéki ülések lesznek.

Hibaigazítás. Mult számunkban a tarzali jegyzőválasztás megfelebbezése alkalmából keletkezett belügyministeri elhatározás lényege tévesen volt közölve. A választás harmadik fokban is megsemmisített.

Filoxera zárlati csoport. A földmivélsügyi m. kir. minister, a filoxera zárlati csoportokat az 1889 év végéig konstaltált újabb inféciók figyelembe vételével a tényleges állapotnak megfelelőleg újból rendezte s megállapította. Ebből kifolyólag az eddig filoxerától lepettnek ismert 1480 község közül 1413 községet 48 zárlati csoportba osztott be, míg a csoportba nem osztott 67 községre nézve az elrendelt önálló zárlatok továbbra is érvényben maradnak. Vármegyénknek filoxerától lepett harmincnég községe, névszerint: Bekecs, Bodrog-Keresztur, Bodrog-Kisfalud, Bodrog-Olaszi, Erdő-Bénye, Erdő-Horvát, Gesztely, Golop, Hernád-Németi, Kis-Bári, Kis-Dobsza, Kis-toronya, Komlóka, Ladmóc, Legyes-Bénye, Mád, Megyaszó, Monok, Nagy-Toronya, Olasz-Liszka, Ond, Rátka, Sáros-Patak, S.-a.-Ujhely, Sóstófalva, Szerencs, Szöllöske, Talya, Tarcál, Tokaj, Tolcsva, Vámos-Ujfalu, Zombor és Zsády a budai zárlati csoporthoz osztatott be.

Hirek a nagyvilágból.

Caprivi német birodalmi kancellár, f. hó 16-án egészen váratlanul jelent meg a képviselőház ülésén s nagy beszédet mondott. Egyik német lap azt írja a beszéd hatásáról, hogy olyan volt, mint

ha a Bosphorus egy szellője kedvet kap e hidon végig vonulni, s betolakodik a bő feredzse alá, kidomborítja azt, miként kidomborítja a hajó vitorlát, a női alakok helyett ugyanannyi lebegő léghömpöt vél az ember a hidon látni, Távolabb egész sor öszvér vonul megrakva különféle terhekkal, ládák, épületanyagokkal, széles, gömbölyű kosarakkal, melyekben gyümölcs, zöldség, hal, megnyuzott ürü van, s guarda kiáltásukra csak nehezen mozdul meg a tömeg helyt csinálva, hogy azután mögöttük ismét összecsapjon mint egy víztömeg. Egyik oldalon koldusnő tartja elénk rongyos táskába bujtatott, s violaszínre festett hajú gyermekét. „Mussie” effendi »para» kiáltással tartva elénk sárgára festett kezét, sir, könyörög, nevet, kacsint a mint sikeresebben véli meglágyítani a szívet. A másik oldalon gyufát kínál egy suhanc, teletorokkal hirdette gyufája jóságát, s ha egyik oldalodan a kérés, másikon a kínálás nem használ, úgy egyik mint másik ruhádba ragadva tart vissza.

S ez percről-percre ismétlődik. Minden mozog, siet, szalad, kiabál, s az ezernyi feztől körülvéve mint egy véres folyam hömpölyög, hullámzik a hidon, mint egy végnélküli álarcos menet, mint egy örökké változó kaleidoszkóp.

Egy negyed órai dulakodás, öklözés után végre elkáprázva, megsiketülve, kifáradva sikerült a hid végét elérni s Stambulba jutunk a Baluk-bazár-tér-re, szembe a Jani Dschami óriási mecset tömegével, melynek két minareteje magasan nyulik ki a környező épülettömegekből, mint egy felkiáltójel a vaskos pont után.

Hornyay Béla dr.

a tavaszi eső, melytől vetések felüdülnék. A kancellár burkoltan kijelentette, hogy Bismarck hg-nek igazi utóda nem ő, hanem a császár maga. Bismarck hatalmi pozícióját a császár foglalta el, kinek egyéni jelentősége éppen most oly tisztán bontakozik ki a bel-és külföld előtt, hogy ez egyéniség alkalmas a hézagot pótolni s betölteni a rést.

Crispi megy. A »Kreus Ztg.« Londonból arról értesült, hogy az olasz külügyminister visszalépése biztos. E miatt azonban Olaszország külügyi politikája nem fog változni, mert Umberto király hű marad az európai hármasszövetséghez.

Hirek az országból.

Kossuth Lajos hazánk nagy fiát Török Szent-Miklós város képviselőtestülete egyhangulag és nagy lelkesedéssel diszpolgárrá választotta.

Orbán Balázs báró országgyűlési képviselő tegnapi virradólag Budapesten váratlanul elhunyt. Az országos függetl. párt egyik oszlopos alakját vesztette el benne. Nyugodjék békével!

A királyi ítélőtábla felosztásáról szóló törvényjavaslatot a képviselőház f. hó 17-iki ülésén nyújtotta be Szilágyi Dezsd igazságügyminis. Az új felosztás évenként 245,204 fttal fogja növelni a közterheket. A Kassa székhelylyel felállítandó táblához a beregszászi, eperjesi, kassai, löcsei, miskolczi, rimaszombati, rózsahegyí és a satoralja-ujhelyi kir. törvényszékek fognak csatoltnani.

Fejérváry Géza br., kir. honvédelmi minister, mint hírlík, még e nyár folytán átveszi a közös hadügyministeri tárcát.

Színház.

Farsangot felváltja a böjt, nagy vásárt a kis vásár, meletet a hideg, nappalt az éjszaka... Bizony Halmayéknak is beesteledett. Amint szerencse csillaguk, a Somló-pár, Ujhely horizontja alá merült, minden megváltozott. Zsufolt házra kongó üresség, tapsoló jókedvre ásitózó unalom, lázas lelkesedésre lusta közönyösség következett. S ez természetes is. A Somló-pár által felcsiklandozott guszttal Halmay társulata, így a mint magában s magára hagyatva áll, megfelelő szellemi élvezetekkel kiszolgálni képtelen. Belátta ezt az igazgató is. — Halmayné beteg. Nála nélkül a rendelkezésre álló nőnemű erőkkkel operettet vagy népszínművet adni abszurdum. A drámai személyzet gyenge. Uj erőkkkel iparkodik hát társulatát megfejelní. Morvay Antalt, a kassai színház hősszerelmését, ide szerződtette. Jól tette. Lánzy Ilka asszonyt három vendég-játékra nagy áldozatok árán megnyerte. Örvendünk! A színmű, vigjáték, bohózatok sorsa ekként biztosítva lenne. Kérdés — fognak-e ezek a műfajok a shakspere-i drámákért egy Somló, az operettekért egy Somlóné művésze által felmelegített publikumnak izleni? Aligha. Mi fog következni — nem tudjuk. Talán borúra — derü. Kívánjuk!

A hét története ez:

Szombaton apr. 12-én Cigánybáro. Sokszor láttuk és hallottuk már, de ujra meg ujra gyönyörrel élvezzük a magyaros és fülbemászó motívumok nélküli nem szükölködő szép zenéje operettet, kivált ha Saffi szerepét oly remekül adnák mindig, mint most adta Vadnay. Elragadó szép volt; szerepének énekrészeit tapsolták, éljenezték, ujrátatták. A többi szereplők közül Perényi (Barinkay) főleg a szerelmi frigy duettjében tünt ki. Kár, hogy énekeiben szívének, az érzésnek kevés részt juttat. Sziklay (Zsupán) szerepét eredeti felfogással játszta. Az ő Zsupánja a szirmiai szilvórium gőzkörében mozog. Kovács Ilka (Arzéna) Szekulics Ida (Czipra) érzéssel és szépen énekeltek. Kiss Pista a toborzó jelenetben süss huszárhadnagy volt. A toborzó hatásos rendezéseért Sziklay dicséretet érdemel. A Zsupán ellen intézett cigány-atakban Vesselényi, Boros, Agotay ügyesen sürögtek-forogtak. Általában az eddig adott operettek közül a Cigánybáro sikerült legjobban. Az előadásról a nagy közönség teljes meglepedéssel távozott.

Vasárnap apr. 13. Nani népszínmű zsufolt ház előtt. Somlóné Nánija maga a megtestesült szeretetreméltóság volt. Hogy dalai nem gyujtottak — arról ő nem tehet; hogy a borongó hangulat nem az ő eleme, s hogy a maga gyönyörűségére vigat jobb animóval tud énekelni, mint szomoruat — az is bizonyos. Nem sirva-vigadó natúra. Tánca kedves, gráciával teljes; s ha csakugyan olyan a sváb-tánc, mint ő lejtette Sziklay-val: azt mondjuk, hogy mindjárt a csárdás után következik. Gib mir a puserl mondásai még az öregek csontjait is megbizsergették. Kiss Pista (Molnár Józsi) játékát fel is villanyozta a puszerlik hatása. Kreuczer Michel sváb paraszt Sziklay alakításában non plusz ultra volt. Ő meg a bamba fia-sváb (Agotay) Nánival együtt tenger-tapsot kaptak. Lomniczy-nak (Sándor) Bukovay Abszi-féle típusa nagyon halvány utánzata volt az eredetinek.

Hétfőn, apr. 14. Pepita, operett Bátorí és Hegyi által tartalmasan irt szép zenéjével kellemes estét nyújtott a szorongásig megtelt háznak. A címszerepet Somlóné adta. Mint mindig, most is

Folytatás a mellékleten.

a teljes elismerés szavaival szólhatunk róla. Szép is volt, jó is volt, egy kicsit hamis is volt, ami egyébként szerepének egyik szeretetreméltó jellemvonása. Énekszámait alig győzte ismételni. A közönség hálája és hódolata jeléül értékes holmival (szalagos, feliratos csokrok és csillogó ékszerek átnyújtásával) lepte meg a bucsuzó kedves vendéget. Feléje zúgó tapsaiból a háznak nem a bucsuzó, de a visszakiívánzó szívnek örömköltésai hallatszottak. Ha jól láttuk, úgy láttuk a távozó művésznő szép szemében csillogó könyekből, hogy azokból nemcsak a hála, de a mielőbbi viszontlátás reménye is felénk sugárzott! — *Sziklay* (Don Gáspár) a szel-hámos spanyol ábrázolásában excellált. — Igazán szép tehetség vonja a művész-nívó féle. Kupléit színe-fine tapsolták. *Perényi* (Fredró) jól betöltte helyét. *Szekulics I.* (a királyné) *Kovács Ilka* (Beatrix) úgy játéka mint ének dolgában eléggé lendületesek voltak. *Lomniczy* (San Lucar gróf) szerepében nem bírta érvényesíteni a farizeuskodó vérmérsékletet. Az apródok közül *Lélek Etelka* jól lendült s kellemesen pendült.

Kedden, ápr. 15-én Ideges nők c. szellemes francia vígjáték Paulay Ede csinos fordításában. *K. Bresnay Anna* (Szidónia divatárúsnő) kifogástalan játékaival, beszédes mimikájával újabb bizonyosságot adta annak, hogy társalgási téren a társulatnak egyik becsülésre érdemes tagja. *E. Kovács Ilka* (Antónine, Pontgant neje) nem annyira ideges, mint inkább modoros volt. *Léendré* (Elvira, Chamoisel neje) egy anyós-prototípust adott; két személyből állott: az anyósból, meg a nyelvből. *Vessényi* (Chamoisel) megadással teli szerepét helyes felfogással játszta; de a törzsével jobbra-balra hajlongó, a kezével izgó-mozgó tempókról le kell szoknia. *Sziklay* (Chapeloux) pompásan mulattató bamba cukrász volt. *Lomniczy* (Pontgibaud gróf) játékaiban nem bírtuk felfedezni a fiatal papucshős jellemét. Nézőség parányi.

Szeredán, ápr. 16-án Válás után vígjátékban *Halmay* (Duval Henri) *Sziklay* (Bonrganef) *Léendré* (Bonivardné) *K. Bresnay Anna* (Diána) élénk játékaival nagy tetszést vívtak ki a kisdéd-számú közönségtől.

Csütörtökön, ápr. 17-én Nap és Hold, operet — primadonna nélkül, mint halljuk, csütörtököt mondott. *Sziklay* mulattató szerepét tulzásaival eltorzította. Közönség pár főnyi.

Pénteken ápr. 18-án Vájlunk el Sardou kedves vígjátéka Fáy J. Béla sikerült fordításában. A színlap örömhirt jelentett. *Halmay* igazgató három vendégjátékra szerencsés volt megnyerni *Lánczy Ilka* urnót, a budapesti nemzeti színház elsőrendű művésznőjét. A művésznő fellépése mai színpadunkon esemény számba megy. *Lánczy Ilka* maga a megtestesült elegancia. Egy imponáló színpadi fenség. Termetével Júnót, majeszterikus arcvonásaival Rheát, gráciával teljes megjelenésében Zeusz leányait varázsolja képzeletünk elé. Mikor megszólal, hangja lágyan cseng, mint nektárral töltött kelyhek koccintása; mikor beszél, szavával elandul, mint Aeolus hárfája. Belépések egy-két udvarias tenyér köszöntötte — játékaért minden jelenése végén már lelkesült taps jutalmazta. Felvonások végén szintén kaptak, éljeneztek. Az első felvonásban van egy hatásos jelenet. Dramatizált társadalmi vezércikknek lenne nevezhető. Mikor itten a házasság visszaszerezését fejtegeti, játékaiban férfiaságában — a második és harmadik felvonás során pedig, mikor a gyöngéd érzelmek utját állják az okoskodó asszonyi észjárásnak, nőies gyermekségében talált nagy élvezetet a kisdéd hallgatóság. — Mellette *Halmay* (De Prunelles) *K. Bresnay Anna* (ö.zv. Brionnenné) *Sziklay* (Adhemar) *Boross* (Valentin) *Vessényi* (Clavignac) sok igyekezettel játszottak.

Tegnap *Denise* Márta szerepében *Lánczy Ilka* kával.

Ma a Falu rossza — *Lánczy Ilka* búcsúfel-lépése.

Lapunk zártakor értesültünk, hogy *Németh József*, a népszínház jeles komikusa, párnapi vendégszereplésre Budapestről városunkba érkezik s már holnap este megkezdí működését.

Különlélek.

(Személyi hír.) *Dessowffy Sándor*, csanádi püspök, felszentelése e hó végén fog megtörténni Kassán. A felszentelő szertartást *Bubics* püspök végzi *Császka* és *Vályi* püspökök segédkezése mellett, ugy-szintén a csanádi káptalan jelenlétében. A felszen-telt püspök — a *Bp. Hl.* értesülése szerint — csak május végén vonul be székhelyére, Temesvárra.

(Kegyadományok.) Ófelsége a Király a ladoméri g. k. hitközségnek iskolaépítési célokra 100 ftot adományozott; — továbbá *Petravics József*né homonnai lakos, ugyszintén *Kerlik Péter* vidrányi és *Mincsik Mihály* felső-csebinyei g. k. tanítók részére 15—15 ftnyi segítséget méltóztatott legke-gyelmesebben adományozni.

* Ez utolsó remény-sugárt is elhódította fölünk *Arad Szark*.

(Török László gróf temetése). N. Kázmérban, a grófi család ősi fészkeben, f. hó 15 én, d. u. 3 órákor kísérték ki az örök nyugalom helyére *Török László* gróf koporsóját. Hitves, gyermekek nem hullattak ravatalára búcsú könyeket; családot nem alapított, vele és benne a grófi család fájának egyik fiága letört. A temetési szertartást *Szent-Lélek Gyéza*, n. mihályi római kath. plébános, címz. kanonok végezte *Hlopák* n. kázméri és *Majeros* sz. újfalusi plébánosok segédlete mellett. Vasárnap, hétfőn egész nap és kedden d. e. N. Kázmér hű jobbagyái seregesen keresték föl a templomot, hogy a szent-élyben felállított díszes ravatal mellett imádkozva. igaz könyekkel áldozzanak drága jó urok emlé-kének. A gyászoló grófi család részéről ott láttuk az elhunyt főur nővérét, *Török Jozsefina* grófnő csil-lagkeresztes hölgyet, *Berchtold László* gróf özve-gyét, *Berchtold Jozsefina* grófnőt, *Fodor Kálmán* dr. póstyényi fűrdőorvos nejét, *Révay Gyula* bárót; a rokonság részéről *Szirmay* Józsefet, *Szirmay* Bal-mért, *Beeske* Bálintot. A fouri családokat *Mailáth* József gf. és *Vécsy* Alajos báró képviselték. D. u pontban 3-kor gyülekezett harangoztak. A tem-plomba felvonult gyászoló közönség az első pad-sorokban, a koszorúkkal elhalmozott koporsó mel-lett, a pálmákkal és délszaki növényekkel díszített ravatal körül foglalt helyet. A hölgyek sorában ott ültek ö.zv. *Sztáray* Viktorné grófné, *Szirmay* Mária; továbbá ott voltak *Matolay* alispán mellett *Payzssoss* Andor, *Dókus* Gyula, *Dongó* Gy. Géza, *Füzesséry* Tamás, *Baján* Imre, *Keresztessy* Lajos, *Siegmeth* Károly, *Schön* Vilmos dr., *Balogh* Ká-roly, id. és ifj. *Vályi* István, *Farkas* Dezső, *Batta* Pál, *Klimó* Menyhért, *Urbán* Ferenc, *Orosz* Péter és még számosan. Rövid szertartás után a család-tagok karra emelték a koporsót. Eközben lángra-gyultak a fátylak. A templomból kiérve váll-fátyolos falubeli legények vették át a nemes gróf koporsóját és felvitték a nyugati oldalon fekvő családi sírkertbe. Itt rövid könyörgés után, szívünk-ben mély fájdalommal, szemünkben igaz könyekkel vettünk örök búcsút a drága hamvaktól, melyek a legnemesebben érző lélek birtokából immár az enyészet hatalmába jutottak. — A béke és áldás angyala viraszson porai fölött!

(Az időjárás) változó volt. Hétfőn villámlás és mennydörgés közt jég esett. Tegnapra viradólág és délután is jó frisitőt kapott a szomjas föld. Kilátás van esős napokra.

(A cserebogarak) rajzása rémitő erővel már napok óta tart. Naplementekor sereglenek elő bor-zasztó mennyiségben s mint egy-egy vészes, sőtét felhő csapódnak le a növényzetre. A hegyek pom-pás lombsátorán máris éktelen nagy foltokat rág-tak, a gyümölcsösöket pedig jórészben tönkretették. Ha az isten el nem pusztítja őket — ők pusztita-nak el mindent.

(Katonaság átvonulása). F. hó 17-ikén este Munkácsról, a 65-ik gyalogezredhez tartozó 540 főnyi cibilruhás póttartalékos katonacsapat érkezett Ujhelybe, ahonnan éjjeli megszállás után másnap reggel egy főhadnagy vezénylete alatt Kassára száll-lították.

(Városi ügyek.) A képviselőtestület folyó hó 11 napján rendkívüli közgyűlést tartott; a tárgy-sorozat következő volt: gazdasági bizottság a kis-dédóvó építésének árlejtés utján való biztosításáról felvett jegyzőkönyvet bemutatta, mely szerint *Roóz* Adolf vállalkozó 25% áremelést kért s ezzel kap-scsolatban olvastatott ugyancsak nevezett vállalkozó-nak póttajánlata a költségvetéssel összegnek 500 fttal leendő emelése iránt; minthogy a költség-vetésben foglalt egységi árak a helyi árviszonyok-nak megfelelnek, elhatározatott, hogy új árlejtés fog tartatni. Város főbírája jelentette, hogy a *Weisz* Jakabbal kötött szerződés alapján kiszabott illeték 39 ft 01 krban a városon hajtattott be; a m. kir. pénzügyigazgatóságnak e tárgyban kelt végzése a város ügyészenek a kérdéses illetékek polgári uton leendő behajtása iránt kiadatott. A rendőr-biztosi hivatal átvételéről szóló jegyzőkönyv fel-olvastatván, a gazdasági bizottság megkeresettett, hogy a város ingó és ingatlan vagyonáról a lel-tárt a város gazdája által a szabályrendelet 119. §-a értelmében készíttesse el, azt vizsgálja telül és mielőbb mutassa be. Végül a gimnázium ügye tárg-yaltatott, melyről lapunk múlt számában már referáltunk.

(Köztisztaság.) Ujhely város közönségének figyelmét felhívjuk a városi orvos és rendőrbiztos-nak lentebb következő figyelmeztetésére. Bizony ideje volt már e dolgokba belenyulni; és itt is arra kérjük őket, hogy csak erős kézzel, kérlelhetetlen szigorral, hogy kellő foganatja is legyen fárado-zásuknak. *Figyelmeztetés Ujhely város közönségéhez.* A tavaszi melegebb idő beálltával a felhalmozódott szerves anyagok nagyon könnyen rothadásnak in-dulnak, a levegőt fertőzik és legtöbb esetben ezen fertőzött levegő csiráját képezi mindenféle járvány-nak. Sajnos, hogy városunk e tekintetben a leg-piszkosabb városok között a legelső helyet foglalja el, mert a legközelebbi napokban általunk teljesí-tett szemlék alkalmával azon szomorú tapasztalatra jutottunk, hogy a város lakóházaiknak nagyobb része tisztaság tekintetében a legszánalmasabb álla-potban van. Egnémely udvarban a fölhalmozott

szemét és piszok már magában véve is elegendő, hogy a legöldöklőbb járványnak melegágya legyen, sőt a köztisztaság iránt érzéketlen, indolens közön-ség egy része még azzal is tetézi ezen szégyenletes állapotok előidézését, hogy a mindenféle szemetet, korhadt hulladékot és moslékot az utcára önti. Hivatalunkkal járó felelősségünknel fogva föl hívjuk tehát Ujhely város t. közönségét, hogy lakóházaik udvarának tisztántartására a legnagyobb gondot fordítsák, az utcákra a szemét és moslék kiönté-sétől tartózkodjanak. És bár kötelességünk jövőben minden egyes fölmerült eset, avagy tapasztalt rend-ellenes állapot alkalmából a legnagyobb szigorral eljárni és a mulasztásban vétők ellen fokozatos pén-sbüntetést alkalmazni: mégis kívánatosnak tartottuk, hogy a közegészségügy és köztisztaság, tehát saját közös érdekünk, előmozdítására a város közönségét ez uton is figyelmeztessük. S.-a.-Ujhely, 1890. ápril 18. *Szepeffi Arnold* dr., városi orvos. *Schmidt* Lajos, rendőrbiztos.

(Esküvő). *Winter* Kamilló, n. toronyai urad. erdész. folyó hó 15-én esküdtött Ujhelyben a r. k. templomban örök hűséget *Fábry* Jolán kisasszony-nak, *Fábry* Károly ujhelyi r. k. tanító kedves leányának.

(Eljegyzés). *Stépan* Margit kisasszony, *Füzy* Ferenc agárdi birtokos unokája, e napokban vál-tot jegyet *Troplly* Béla birtokossal.

(Emberi csontokat) találták a Kossuth-utcai *Barthos*-féle ház alapzatának ásása közben. Több koponya és egyéb csontrészek kerültek napfényre. A rendőrség megszemlélte a helyet és csontokat, hanem minden jel odamutat, hogy nem valamelyes régi bűneset titkait rejté a föld, de hajdan, mint a nép vénei mondják, e helyütt temető volt.

(Figyelmeztetjük) lapunk olvasóit s az ér-deklődő közönséget, hogy a jelmezes-bazár alkalmá-ból felmaradt díszletek, ki nem váltott sorsolási tárgyak s több üveg asszurbor f. hó 27-én, vasárnap, d. u. 3-kor *Hornay* Béla dr. ur lakásán el fognak a játékonycél javára árvereztetni.

(Csalás szénával). A furfangos paraszt ugy csal, ahogy szerét ejtheti. Szénát hoz szekérral a piacra, a vevő körül nézi, megtapogatja, megalkudja, hazaszállítja, padra hanyják. Hogy mennyit, hány mázsát vett tulajdonképen, azt ritkán tudja meg a vevő. Néha igaz, hogy beüt, de többször meg csal a kalkulus. Kívált ha még utána sem néz az ember. Könnyen úgy járhat, mint a minapába két uri ember, akik a szépen felrakott szekér-szénát megvén, lerakáskor egyiknek közepét napraforgó kóroval felpeckelve, a másiknak alját hordókkal bélelve üresnek találták. Az ilyen csalásoknak könny-nen eleje vétethetnék, ha a hatóság a szénának kizárólag csak métermázsánként való árulhatását engedné meg.

(Rendőri hírek). Amerikába vándorlókat tar-tóztatott fel f. hó 17-én a rendőrség az ujhelyi vasuti állomáson *Zub* János, *Szorjak* András és *Sánta* Mihály rokitói lakosok személyében. Köttött utlevéllel hazaküldettek. — *Pap* János, *Bacska*ból való napszámos, ócska kalapja helyébe könnyű szerével akart ujhöz jutni és *Groszmann* Leopold rákóczi-utcai boltja elől f. hó 17-én két szalma-kalapot elcsent, hanem rajtavesztett és rokkja alól előhúzták a korpuzdeliktit. Az ipsze kóterbe került.

(Talált kulcsok). Ujhely város rendőrbiztosi hivatalában egy 10 cm. hosszú, vastag kulcs és szíjkötegen nyolc apró lyukas kulcs őriztetik gaz-dátlanul.

(Betöréses lopás). *Csehy* Péter városi tanácsos zsólyomkai házának kert felől lévő ablakán f. hó 18. éjjel ismeretlen tettesek az egyik szobába behatol-tak s az ott álló szekrény ajtaját fölfeszítve, abból mintegy 130 ft értékű fehérneműt elloptak. Tet-teseket a rendőrség nyomozza.

(A „Zemplén“ fekete táblája.) Homonnáról a Szinna felé vezető uton, a *Laborcz* folyó jobb partján, közvetlenül az út mellett van a városi mézárászék, illetőleg vágóhid, mely körül kellemet-len sőt, az egészségre nézve elszennvedhetetlen bűz terjed; mert a vágóhídon levágott marhák után a szemét ki nem söpörtetik és fertőtlenítés nem eszközöltetik. Természetes, hogy a jelenlegi tavaszi melegségben felszaporodott giz-gaz kész kolerát von maga után. Ajánljuk a hatóság figyelmébe. — Homonnán a *Hársfa*-utcán már régóta nincs kijavítva a kis átjáró hid, pedig az nem kerülne többé 2—3 ftnál és nem lenne kitéve nagy szeren-csétlenségnek az arra menő ember. Kérjük Homon-na város t. biráját, sziveskedjék ez iránt is mielőbb intézkedni. M. E.

(Népfőlkelő tisztjelöltek) kiképzése végett *Kassán*, f. évi június 17-től kezdődőleg három heti időre népfőlkelő tisztképző tanfolyam fog felállít-tatni, ha arra legalább is 10 egyén jelentkezik, ugy a gyalogság, mint a lovasság részére. A tanfolyamba való felvételért május hó 1 éig azon népf. járás-parancsnokságnál kell folyamodni, melynek területén a folyamodó tartózkodik.

A vad indiánok. A cigándi parasztban nincs valami nagy tökélyre fejlődve az ő emberi méltóságá-nak tudata. De ha ugy betévedne most az állatkertbe és meglátná a sziu-indiánokat az ő paradicsomi toaletjökben, azt mondaná, hogy uram isten, azt

már a pap többszöri rábeszélése után elhiszem, hogy te végtelen kegyelmességben engemet nem és nemzeti Cigánd falujának bötüt sohasem látott, de káposztát annál nagyobb mértékben termelő polgárát saját fényes ábrázatra teremtettél; hanem hogy ezt a cinóberes bőrt is velem helyezd egy karomba, azt leborulva véghetetlen bölcseségnek aranyzámolya előtt, szabad legyen kifejeznem, hogy nem hihetem. MÉR MER? Ezeknek ruhájok sincs, csak — fesve. Ugy mutat mindegyik az istenadta, mintha borszönybe mártották volna őket. S uram fia! haj is van a fejükön, meg osztóg talu is. Némelyeknek a talva, mint a hálnak a hátuszonya, végignyulik a gerincén le egészen a sarkáig. Egy ur, valami okos ember lehetett, mert pápaszem volt az orrmányán és kopasz is volt, azt mondá, hogy ezek otthon télen egész talvasok, hanem tavasszal, mint nálunk őszkor a tyukok, kihullatják tollukat Bizonyosan ezek azok a Plátó-féle emberek. Majd megkérdezem a tiszteletes urtól, ha ugyan tud hozzá, mert hát a biblia nem télesen említést ilyen fertelmes jószágokról. Egészítsük még mi ki a cigándi akadémikus okoskodását a következőkkel: mint minden vad, nálunk is vannak ilyenek, az úgynevezett giegerlek, úgy az indiánok is szeretik a csecsebecsét. Fülükbe, ujjakra, kezökre, lábakra mindig raknak valamit. Így az állatkertben lévő vad indiánok fülükbe apró kulcsokat akasztanak. Miálta azon balvéleményre szolgáltattak szegények okot, mintha ők Kókéannal, az ujkori Magyarország eme géniuszával árulnának egy gyékényen; vagy hogy más szóval fejezzük ki magunkat — közönséges szekrényfeltörők volnának. Pedig isten látja a lelküket, hogy ők becsületos indiánok, kik mutogatásból keresik kenyerüket, akár a mi máramarosi medvénk. Már azért sem lehetnek betörők, mivel lábukon a boka tájékán csörgők vannak. Ezek a hangos jószágok pedig, hivatkozom bármelyik nemzeti dézsmálóra, akadályozzák az embert *csendes munkájában*. — Az indiánok termete, mivel nem a kalocsai érseki székben, hanem lovon ülnek, sugár. Ha lóra ülnek, akkor vannak csak elemükben; villámsebességgel nyargalnak; miközben sajátos hangot adnak, mely, tisztelettel legyen mondva, nagyon hasonlít a kis kutya hangjához, mikor ez a nemes, farkcsóváló állat a holdra ugat. Csoportos nyargalásuk valami folséges látvány. Az embert az *Anahuak* fensíkja, a *Popocatepetl* Zorulló és az *Orisaba* tövébe varázsolják. Hanem a táncuk már krudéliter — vad. A zenészek valami dobszerű alkotmányon rágyujtván a monoton *tete-tete-tete* megkezdődik a tánc. Nem egyéb ez veszett ugrálás. De, dicséretükre legyen mondva, a taktust jobban megtartják, mint ami csárdászó urfiaink. — A mekszióiak, vagy helyesebben: mejikóiak produkciója az ügyes pályavetés. Nem láttam még magyar csikóst ebben a mesterségben működni, hanem azt hiszem, a mejikóiak elnyernek előlk a babért. Mikor a lovas a leghevesebben nyargal, oly ügyességgel veti rá a másik a pályát, hogy a lovas, a ló nyaka és lába menten hurokra kerül. Még csak egy rántás és mindkettő tehetetlenül hever a földön. — A lövés virtuozitásnak netovábbja az igazgató: *Carver* produkciója. Lövon vágat ő és egy embere, kinél a lelövendő üveggolyók vannak. A feldobott üveggolyók toronymagasságra feldobva, midőn kulminálnak, pozdorjává lövetnek golyója által. Ezért az indusok előtt nagy tiszteletben is áll: félnek tőle, mint az isten haragjától. — És ezt a derék karavánt nem igen becsülik Budapesten. Mert pl. nem impertinencia-e ettől a Seráktól, hogy épen az állatkertbe kvártélyozta el őket? Híg agyvelő kell hozzá nem azt következtetni ebből, hogy egyenlőnek tekintik őket a medvével és a majmokkal. *Sabau.*

Irodalom.

Stanley könyve a „Budapesti Hírlap”-ban. Az egész művelt világ izgalmas várakozással néz Stanley új könyve elé, melyben megírja harmadik afrikai utazását. Ahányszor megkerült abból a csodálatos világrészből, mindannyiszor egy nagy tett dicsőségét hozta magával. Könyvei, melyek a két első utazásról szólnak, sok százezer példányban keltek el; lefordították minden európai nyelvre, átdolgozták ifjúsági olvasmányoknak s csak a gyermekkönyvek formájára ezrekre rug. Most egy új könyve van sajtó alatt, mely szenzációs érdekességben messze felülmúlja az eddigieket: Cime Emin basa expedíciója. Egész Odysseia lesz ez a XIX. századból! Három évig volt oda; eltűnt a civilizált világ elől, nyoma veszett egészen, mintha a föld nyelte volna el. Halálhíre terjesztették s ezt csak nagyokár cáfolta meg egy-egy eltévedt levele, ismeretlen ország-részek belsejéből. De a mire vállalkozott, megoldotta fényesen s Párisban most úgy fogadták, mint egy Kolombust vagy Magellánt. Mint erőteljes férfiú indult ez utjára s mint megtört ősz ember került vissza. De író lelke ép s rögtön munkához lát. Pár hét s új könyvét átadja a világnak. Ezt a könyvet a Budapesti Hírlap megszerzte olvasói számára. Első eset, hogy a magyar Stanley-kiadás május havában egyszerre jelen meg az eredetivel, s napi lap hasábjai megelőzik a könyvkiadást. A könyv ára külföldön 25 frank, 20 márk lesz, magyarban pedig 12 ft. A Budapesti Hírlap olvasói tehát ily értékű munka birtokába jutnak első kézből. A „Budapesti Hírlap” olvasói oly művet várhatnak, mely felelni fog önmagáért. A „Budapesti Hírlap” megrendelhető egy óra 1 ft 20 kr-ért, egy negyedévre 3 ft 50 kr-ért a kiadóhivatalban Budapesten, kalap-utca 16. sz.

„A Hét” Kiss József előkelő heti lapjának legutóbbi száma azt a nehéz kérdést igyekszik megoldani: hogyan lehet egy heti lapnak bő szépirodalmi tartalom mellett egyszersmind aktuálisnak is lenni! Nos, az előtűnt fekvő szám e kérdést jelesen oldotta meg. A hét társadalmi, művészi, irodalmi, sőt

részben politikai eseményeit épp oly alapos, mint a milyen kellemes cikkeket méltatják. A füzetet Szemere Attila érdekes képe díszíti. A Hét előfizetési ára egész évre 10 ft, félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.

Arany Lászlónak régi óhajta, hogy boldogult atyja legnépszerűbb művei valóban a nép olvasmányává váljanak, tehát az úgynevezett ponyva-irodalomban helyet foglaljanak. Óhajtaának megfelelően, oly kiállításban, alakban, nyomtatásban, a minő a Tatár Péter-féle népes gyűjtemény, de mégis oly képekkel melyek megtartva a nép által megszokott modort, a jobb izlésnek is megfelelnek, meg fognak nálam jelenni: Arany János. Toldi. Bolti ára csak 8 kr. Arany János. Szent László füve. Bolti ára csak 4 kr. Arany János. Első lopás. Arany János. Jókai ördöge Bolti ára csak 4 kr. Kérem szívesen a kulturális egyesületeket, népköröket, földesurakat tisztartókat, körjegyzőket, szolgabírákat stb. ezen minden anyagi hasznót kizáró vállalatra a halhatatlan művek potom árára és arra figyelmeztetni, hogy valóban jót tesznek a néppel cselédséggel, ha hatáskörükben terjesztik, hisz először történik, hogy magyar klasszikus a ponyvára kerül. Budapest, 1890. ápr. hóban. *Ráth Mór.*

Egyesületi és társas élet.

Adakozók névsora

a s.-a-ujhelyi 6 oszt. gimnáziumnak 8. osztályúvá emelgetése végett indított s folyamatban lévő gyűjtések alkalmából:

Abonyi D. Mór 50 ft, Abrahamovits Mór 50 ft, Adriányi Gyuláné 20 ft, Alexander Vilmos 9 ft, Altmann Sámuel 15 ft, Ambrózy Nándor 150 ft, Ármágyi János 20 ft, ifj. Ármágyi József 10 ft, Bacskovszky Bertalan 5 ft, Bádonyi Mihály 10 ft, Bánóczi Kálmán 200 ft, Bärzsi Béla 10 ft, Bärzzy József 50 ft, Barna Bertalan 200 ft, Bauer Antal 15 ft, Bajusz József 30 ft, Becske Bálint 30 ft, Behyna testvérek 100 ft, Bessenyei Gáborné 50 ft, Beszák Mihály 15 ft, Biringer Arthur 50 ft, Bodeczky Ede 10 ft, Bodnár Péter 12 ft, Bokor József 24 ft, Boldy Károly 3 ft, Bolgár András 50 ft, Boronkay József 15 ft, özv. Boruth Elemérné 100 ft, Buday Ákos 100 ft, Burger Adolf 60 ft, Burger Sámuel 50 ft, Butella György 5 ft, Butzek János 20 ft, Bydeskuthy Sándor 150 ft, Chyzer Kornél dr. 150 ft, Csáko Imre 5 ft, Csáko István 50 ft, Csaszlószy János 50 ft, Csernyiczky Mihály 15 ft, Csizsár Gábor 30 ft, Csoltkó József 15 ft, özv. Csubák Józsefné 15 ft, Csuka Ödön 100 ft, Csurmann János 10 ft, Cziger József 30 ft, Danyicsko István 10 ft, Deutsch Bernát 12 ft, Deutsch Mór 12 ft, Diószeghy János 100 ft, Dofkay József 10 ft, Dókus Gyula 30 ft, Dókus József 40 ft, Dókus Mihály 50 ft, Dolozselek Albert 30 ft, Dongó Géza 50 ft, Dubai Ferenc 5 ft, Dubai István 50 ft, Dudics György 6 ft, Dutkievics Medárd 20 ft, Ember Ernő Mihály 30 ft, Engel Izrael 10 ft, Enyiczkey Gábor 20 ft, Erben Alajos 15 ft, özv. Erényi Jakabné 100 ft, Éric Ernő 50 ft, Fabri Károly 30 ft, Fail Arthur 20 ft, Fákli Pál 30 ft, Farkas Dezső 10 ft, Farkas Lajos 15 ft, Fekete István 15 ft, Feldbauer Zsigmond 12 ft, Fendrich Mór 3 ft, Filek Károly 12 ft, Fischer Jakab 5 ft, Fridrich Antal 50 ft, Friedmann Vilmos 10 ft, Fuchs Herman 12 ft, Fuchs János 50 ft, Gabry János ifj. 6 ft, Gaizler József br. 100 ft, Galócsi József 6 ft, Ganzler Lajos dr. 50 ft, Géocze Andor 12 ft, Geröcs Mihály 10 ft, Glatstein Mór 10 ft, Glósz Nándor 20 ft, Glück Ignác 15 ft, Göllner Lajos 6 ft, Gombos István 5 ft, Grantner János 5 ft, Grün Vilmos 24 ft, Grünbaum és Klein 20 ft, Grünbaum Samu 50 ft, özv. Guttmann Lipótné 10 ft, Györötskey Istvánné 120 ft, Gyulay Lajos 10 ft, Haas Bernát dr. 100 ft, Haas Fulöp 20 ft, Haber Gyula 50 ft, Halász József 50 ft, Hammersberg Jenő 60 ft, Haas Lipót 50 ft, Haury József 5 ft, Hell Adolf 15 ft, Hell Salamon 5 ft, Hercz Armin 24 ft, Hericz Sándor 15 ft, Herdig István 6 ft, Herczog Oszkár 15 ft, Hlavathy Elek 30 ft, Hlavathy János 30 ft, Hlavathy József 30 ft, Hönisch Dezső 150 ft, Horgonyi József 25 ft, Hornyay Béla dr. 60 ft, Horváth Endre 15 ft, Horváth István 20 ft, Horváth József 15 ft, ifj. Horváth József 25 ft, Hvozdovits Antal 12 ft, Illaszevics Lászlóné 3 ft, Illés Pál 6 ft, Izsépy István 15 ft, Jakubcsó József 30 ft, Jelenek Ádám 50 ft, Jenik Béla 15 ft, Kankovszky Károly 12 ft, Károlyi János 10 ft, Karsa Bertalan 25 ft, Kaselák János 24 ft, Kaszner János 12 ft, Kecskés Antal 30 ft, Kellner Ede 50 ft, Kellner József 100 ft, Kellner Soma 50 ft, Kende Antal 12 ft, Képes Gyula 30 ft, Kiffovits Imre 12 ft, Kincsessy Péter 100 ft, Klein Armin 15 ft, Klein Lipót 30 ft, Klein Mór 6 ft, özv. Klein Mórné 60 ft, Klein Samu 15 ft, Klimó Menyhért 15 ft, Knopfler Sándor 50 ft, Kocourek Ferenc 50 ft, Kollár János 10 ft, Koleszár Mátyás 10 ft, Koleszár Mihály E. 10 ft, Kollener József 40 ft, Kolos Gyula 50 ft, Komendovits Agoston 15 ft, Korinko János 50 ft, Kormos Ármín 10 ft, Kornfeld Mór 24 ft, özv. Kornstein Ignác 30 ft, Kornstein Mórné 30 ft, Kocsis István 3 ft, Kossuth János dr. 50 ft, Kostyal József 6 ft, Kóttis László 25 ft, Kovács Géza 30 ft, Kovács István 50 ft, Krafcsik Ferenc 15 ft, Krasznepolszky Ferenc 15 ft, Kreciczky József 20 ft, idb. Kozma János 10 ft, Kresinczky Ferenc 10 ft, Krikbaum Gyula 18 ft, Kristóf Károly 12 ft, Kruczík Imre 12 ft, Kulcsár Ferenc 10 ft, Kulics János 10 ft, Kukoly Pál 10 ft, Kun Frigyes 100 ft, Kutkó István 10

Laáb Gusztáv 15 ft, Landesman Miksa és társa 25 ft, Langerman Károly 6 ft, Lakatos Gyula 40 ft, Lángh Nándor 30 ft, Laszács János 15 ft, Lefkovits Fulöp 3 ft, Lefkovits Ignác 50 ft, ifj. Lengyel József 5 ft, Lenkei Mihály 30 ft, Leopold Herzog 10 ft, Ligeti Bertalan 100 ft, Ligeti József dr. 100 ft, Lindt Károly 15 ft, Liszi Edéné 50 ft, Lipsitz Adolf 12 ft, Löcherer Andor 50 ft, Lóvi Adolf 150 ft, özv. Magdsár Ferencné 100 ft, özv. Malártsik Györgyné 25 ft, Malártsik József 100 ft, Malártsik Pál 25 ft, Mányi Lajos 10 ft, Maternyi József 40 ft, Matolay Etele 100 ft, Medgyesy Árpád 6 ft, Mendik János 50 ft, özv. Mezössy Menyhért 5 ft, Miges Mihály 24 ft, Moldoványi Géza 30 ft, Molnár István 300 ft, Mór Dániel 30 ft, Mór Géza 50 ft, Moskovszky Ignác 5 ft, Mózér János 40 ft, Maliczky Lajos 10 ft, Marcinkó József 15 ft, Nagy Armin 50 ft, Nagy Barna 90 ft, Nagy Béla 150 ft, Nagy Gyula 10 ft, Nagy Gyula 6 ft, Nagy Jenő 20 ft, Nagy Lajos Béla 25 ft, Nebesz József 12 ft, Nemes Lajos 10 ft, Németh Nándor 30 ft, Németh Pál 50 ft, Neufeld József 5 ft, Nyomárkay Gyula 15 ft, Nyomárkay József 60 ft, Nyomárkay Kálmán 50 ft, Nyomárkay Ödön dr. 50 ft, Nyomárkay Pauline 3 ft, Neuwirt Adolf 30 ft, Orban József 50 ft, Orosz Mihály 24 ft, Osváth Ferenc 150 ft, Óvári János 25 ft, Ozanoczi Dénes 6 ft, Palánkay Ferenc 5 ft, Pap József 10 ft, Papp István 15 ft, Pataky Miklós 50 ft, (Vége köv.).

A gimnázium javára rendezett jelmezes-bazár jövedelmét *Duka Tivadár* dr., Londonban élő hazánkfi, 10 frt felülfizetéssel gyarapította. Ugyanez alkalommal megjegyzzük, hogy miután még az emléklap ára be nem folyt, a jövedelemről a nyilvános számadást a rendezőség ez alkalommal még nem közölheti.

Hirdetés.

A s.-a-ujhelyi árvasegélyző és jótékony egyesület a gróf Wallis Gyuláné óméltósága által adományozott hecskei épületnek felépítésére pályázatot hirdet s felhívja ennél fogva mindazon építésszeket, kik a vállalatban résztvenni óhajtanak, hogy az építésre vonatkozó ajánlataikat f. 1890. évi ápril hó 30-ik napjának d. e. 10 órájáig Zemplénum megye alispánjához mint az egyesület elnökéhez beadhatják.

A műszaki iratok és az építkezési terv Hönisch Dezső kir. mérnök urnál, a m. kir. államépítészeti hivatalban megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy az ajánlatok felbontása és a szóbeli ajánlat utjáni árverés megtartása ugyan csak f. évi április hó 30-ik napjának d. e. 11 órájakor fog az alispáni hivatalban megtartatni.

Matolai Etele,
a s.-a-ujhelyi árvasegélyző
jótékony egyesület elnöke.

Meghívás.

A zemplénum megyei tanító-egyesület választmánya f. hó 8-án tartott ülésében elhatározta, hogy az egyesület tagjait f. é. május 28-án d. e. 9 órákor *Sárospatakon*, az állami tanítóképzede nagytermében tartandó közgyűlésre egybehívja.

A közgyűlést megelőző napon, május 27-én d. u. 4 órakor a képezdei tanácsteremben választmányi ülés tartatik, melyre a választmány tagjai megjelenni kéretnek.

Azon egyesületi tagok, kik már május 27-én érkeznek, Kapitány János egyesületi tag által elszállásoltatnak. Jelentkezés május 26-ig. A közgyűlés napján rendezendő társas-ebédre ugyancsak Kapitány J. urnál kell jelentkezni a fent kitett napig.

Az idej egyetemes tanító-gyűlés hivatva van dönteni Magyarország néptanítóinak egyesületi élete fölött; ezért igen fontos, hogy vmegyei egyesületünk is hozzájáruljon a vélemények tisztázásához, a közvélemény megállapításához. Ez csak úgy lesz elérhető, ha egyesületünk tagjai lehető legnagyobb számmal vesznek részt közgyűlésünkön.

Midőn tehát e közgyűlésünkre egyesületünk tagjait s a népoktatásügy iránt érdeklődő közönséget bizodalommal meghívjuk, tisztelettel maradtunk *Sárospatakon*, 1890. ápril 12-én,

A zemplénum megyei-tanító egyesület választmánya, annak nevében:
Dezső Lajos, elnök.
Gérecz Károly, egyesületi főjegyző.

HIVATALOS RÉSZ.

2701. sz.

Zemplénum megye alispánjától.

Nyílt rendelet.

Mindazon községek előljáróságai, amelyek a t. vmegye hivatalos lapjának — a „Zemplén”-nek — előfizetési árával a mult évekre hátrálékban, avagy csak a folyó évre is tartozásban vannak: ezennel felhivatnak, hogy tartozásukat a lap tulajdonosához beszolgáltatni siessenek, mert további késedelem esetén a kényszerbehajtást kellene elrendelnem.

S.-a.-Ujhely, 1890. ápril 9-én.

Matolai Etele, alispán.

Tudomás és megfelelő intézkedés végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1890. április 10-én.

Matolai Elele,
alispán

(Másolat.) M. kir. honvédelmi miniszterium 12189. sz. Zemplénmegye közönségének. A fegyvergyakorlatokra kötelezett tartalékos tisztek és tartalékos katonák, valamint a tartalékos honvédtisztek és honvédek, végre a póttartalékosok f. évi fegyvergyakorlati tekintetében a következők tételének közhírre: ugymint I. A közöshadsereg kötelekébe tartozó havidíjasok és legénység fegyvergyakorlataira nézve: 1) A folyó 1890-ik évben fegyvergyakorlatokban való részvételre kötelezve vannak. a) az alább elsorolandó kivételekkel, általában az 1885-ik, 1883-ik és 1881-ik évi sorozási évfolyamokba tartozó tartalékos tisztek; az ugyanazon sorozási évfolyambeli tartalékos legénység; végre a fegyvergyakorlatokra kötelezett póttartalékosok közül az 1885-ik és 1883-ik sorozási évfolyambeliek. b) az egy évi önkéntesek sorából előléptetett azon tartalékos tisztek, vagy a legénység állományába átlépett azon tartalékosok, kiknek a tartalékban való szolgálati kötelezettsége, a tényleges szolgálat megkezdésének hosszabb időre történt elhalasztása folytán, hét évnél rövidebb időre terjed, és a kik ennél fogva még több fegyvergyakorlatra kötelezettek, mint a velők ugyanazon sorozási évfolyamba tartozók; c) a tartalékos tiszteknek és tartalékos legénységnek azon része, a mely az elmulasztott 1889. évi fegyvergyakorlat után pótolni tartozik. 2. A fegyvergyakorlatra kötelezett tartalékos tiszteknek fegyvergyakorlata a f. évben 28 napig, a legénység egyes kivételekkel általában 13 napig fog tartani. A gyalog- és vadászcsapatokba tartozó legénység azon részének fegyvergyakorlati időtartama, a mely az őszi nagyobb fegyvergyakorlatokhoz fog bevonulni, később határozatik meg. 3. A lovasság tartalékába tartozó legénység közül, a tavaszi időszakban, csak a volt egy évi önkéntesek fognak 13 napi fegyvergyakorlatra behivatni; az időszakbeli fegyvergyakorlatra való behívás tekintetében pedig az utasítások később fognak kiadni. 4. A tábori és vartüszérségbeli tartalékosok és póttartalékosok az idén nem fognak behivatni. 5. A fegyvergyakorlatok alól való fölmentéseknek, csak a védtörvényi utasítás II-ik része 38-ik illetve 43-ik szakaszában felsorolt esetekben van helye. 6. A külföldön tartózkodó s fegyver (szolgálati) gyakorlatra kötelezett tartalékos tisztek az illető katonai hatóságok által hivatnak be, a tartalékos és póttartalékos legénység behívása körül pedig kellő figyelem fordítandó arra, hogy az illetők idejekorán értesíttessenek. 7. Előfordulván azon eset, hogy a nyilvántartásra illetékes hatóság területén kívül tartózkodó tartalékos legénységnek azon része, a mely a tartózkodási helyhez közelebb fekvő hadkiegészítési kerületnél teljesíti a fegyvergyakorlatot, nem azon időben vonul be, a midőn a fegyvergyakorlatok ezen hadkiegészítési kerületben megtartatnak, hanem azon időben, a mely időre a nyilvántartási illetőségüknek megfelelő csapa hoz beidézettek, hogy maguk tartoznak tudomást szerezni arról, vajon a tartózkodási helyükhöz közelebb eső csapatnével az időszak fegyvergyakorlatok mikor veszik kezdetüket, és hogy ott kellő időben jelentkezni el ne mulasszák. 8) Azon idő, melyet valamely tartalékos vagy tartósan szabadságolt katona, a fegyvergyakorlat ideje alatt esetleg bekövetkezett betegsége miatt katonai kórházban tölt, a fegyvergyakorlat időtartamába nem fog beszámíttatni. 9. Fogság büntetések, melyek a gyakorlatra behívott tartalékos s tartósan szabadságolt katonákat a fegyvergyakorlat ideje előtti, vagy annak tartama alatti cselekményekért terhelik, amennyiben a fegyvergyakorlat után fogatottatnak. II. A m. kir. honvédség kötelekébe tartozó tartalékos havidíjasok és legénység fegyvergyakorlatira nézve. 1. A f. évi fegyvergyakorlatokra a csapatok tiszti állományának kiegészítésére — azon mérvben a mint az alakítandó csapatoknak tisztekkel való ellátása ezt igényli — a tartalékos csapat tisztek közül be fognak hivatni: a) azok, kik a múlt évi fegyvergyakorlatok óta nevezettek ki tartalékos tisztekké; b) azok, kik bármely okból mint tisztek fegyvergyakorlatban még részt nem vettek, vagy a lefolyt évi fegyvergyakorlatok alól oly feltétel alatt lettek felmentve, hogy ebbeli kötelezettségüknek a következő évben eleget tenni tartoznak; c) a múlt évnek december hava 31-ével a közös hadsereg tartalékából a honvédség tartalékába áthelyezett tisztek; d) azon már nem védköteles tartalékos tisztek, kik abbéli kötelezettségüket, hogy minden három évben egyszer fegyvergyakorlatban részt venni tartoznak, ez évben óhajtják lerónni, illetőleg erre ez évben kötelesek; e) kik a fegyvergyakorlatokban legritkábban vettek részt; f) kik minősítésük szerint részletesebb kiképzést és a csapatvezetésben alaposabb begyakorlást igényelnek. 2) A honvéd tartalékos legénység közül az idej fegyvergyakorlatokon az 1887-ik, 1885-ik, 1883-ik,

1881-ik és 1879-ik évi sorozási évfolyambeliek fognak részt venni. 3) A honvédség póttartalékosai fegyvergyakorlatokon részt venni nem fognak. 4) A honvéd tartalékos tisztek és a tartalékos legénység fegyvergyakorlata 35 napig fog tartani. 5) Ezen körrendelet I-ső részének 6, 7, 8 és 9. pontjaiban foglalt szabályok és figyelmeztetések, a fegyvergyakorlatokra kötelezett honvéd tartalékos tisztekre és legénységre nézve is érvényesek. 6) Az összes honvédségi tartalékos legénység azonfelül ez év október és november havában az 1888-ik évi I. t. c. alapján az ismétlő puskával leendő kiképzetésére céljából kivételesen 7 napi gyakorlatra fog behivatni. Ezen gyakorlat az 1890-ik évi V. t. cikkben (honvédségi törvény) meghatározott fegyvergyakorlatokba be nem számítatik. Mint hogy a fennálló szabályok és utasítások értelmében, az időszak fegyvergyakorlatok alól való fölmentés, az ezen szabályokban kijelölt körülmények fennforgása esetében is csak akkor engedélyeztetik, ha a katonai, illetőleg honvéd igazolványi könyvvel és egyéb szükséges bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok, a behívó jegyekben a megjelenésre kitűzött határidő előtt legalább is 14 nappal, a nyilvántartásra illetékes had-illetőleg honvédkiegészítő parancsnokhoz benyújtatnak: a járásbeli, illetve városi tisztviselők figyelmeztetendők, hogy a családi tekintetéből fegyvergyakorlat alól felmentést kérő tartalékos és tartósan szabadságolt katonák valamint honvédek részére, az otthon maradásuk szükségét igazoló bizonyítványokat haladéknélküli állítsák ki s egyúttal a fegyvergyakorlat alól felmentést kérők folyamodványait, melyeket az érdekelték a járási, illetve városi tisztviselőkhöz benyújtatnak, a nyilvántartásba illetékes hadkiegészítési kerületi, illetőleg honvéd kiegészítő parancsnoksághoz késedelem nélkül küldjék át. Továbbá arra is utasítandók az illető tisztviselők: hogy a hadkiegészítési vagy honvéd kiegészítő parancsnokságok által hozzájuk megküldött behívó jegyzékben elősorolt tartalékos és tartósan szabadságolt katonák illetőleg honvédek részére szóló helyi jegyeket a községi előjárónak, illetőleg helyi közegeknek oly meghagyással adják ki esetleg az illetőségi községen kívül tartózkodókra vonatkozó behívó jegyeket a tartózkodási hely hatóságához oly felkéréssel küldjék meg, hogy azok az idező jegyeket, az érdekelt egyéneknek 24 óra alatt kézbesítsék, s egyúttal a beidézettek figyelmeztessék, hogy az illető kiegészítési parancsnokságoknál vagy esetleg csapatosztályoknál a kitűzött határidőre pontosan jelenjenek meg, általában a nyilvántartási utasításnak a fegyvergyakorlatokra vonatkozó szakaszaiban körülírt szabályokhoz alkalmazkodjanak. Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen rendeletemet azonnal tegye közhírre és illető tisztviselőit, fentebb jelzett hivatalos kötelességeinek pontos teljesítésére, valamint a községi előjárók, illetve helyi közegek e részbeni teendőinek és eljárásával ellenőrzésére utasítsa s egyáltalában akként intézkedjék, hogy a fegyvergyakorlatokra való behívások közül panaszkok föl ne merüljenek. Budapest, 1890. évi márc. 27. Fehérváry s. k. honvédelmi miniszter.

258. sz./kig. 890. A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Felmentés folytán betöltendő csörgői, illetőleg t. Zemplénmegye törvényhatóságának 469/16,591. sz. határozata alapján Sátoralja-Ujhely város székhelylyel Borsi, Kis-Toronya, Nagy-Toronya, Csörgő, Ruda-Bányácska és Hosszúház községekből álló Sátoralja-Ujhelyvidéki körjegyzői állomásra — melylyel 480 frt évi fizetés és 120 frt lakbér élvezete, továbbá 50 frt fuvar-, 30 frt küldönc- és 20 frt irodai átalány, végül szabályrendelileg megállapított körjegyzői díjszedési jogosultság van egybekötve — pályázatot nyitok.

A választás ideje- és helyeül f. évi április hó 25. napjának d. e. 9 óráját hivatalos helyiségben ezennel kitűzve, felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a alapján szabályszerűen felszerelt folyamodásaikat hozzám f. évi április hó 24. d. e. 1/2 órájáig annál bizonyosabban nyújtsák be, mert későbbben beadott folyamodások visszautasítatni fognak.

Sátoralja-Ujhely, 1890. április 8.

Ókusz Gyula, főszolgabíró.

4867. sz./1890.

Zemplénvármegye alispánjától

10 főszolgabíróknak.

A nagymélt. földmívelésügyi miniszteriumnak 8419./III. 9. szám alatt kelt intézvényét mihez tartás és megfelelő köztudomásrahozatal végett másolatban kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1890. március 20.

alispán helyett:

Vlozmány Ödön, főjegyző.

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. ministertől. 8419./III 9. sz. Valamennyi törvényhatóság közönségének és valamennyi gazdasági, szőlőszeti és borászati egyletnek. A múlt év folytán az ország számos vidékén észleltetett a szőlőkben peronospora viticola nevű káros penészgomba fellépése, és így joggal tartani lehet attól, hogy ez évben ismét nagyobb

mértékben fogja a szőlőket megtámadni, miért is jólevele kívánatos e káros elődsi ellen minél hatékonyabb védekezéssel gondoskodni. Kivánságom lévén a szőlőbirtokos közönséget az ez irányban kifejtendő védekezés terén és minden lehető módon támogatni, felhívom a közönséget, hogy az érdekelték figyelmét az alábbiakra a lehető legkiterjedtebb mérvben felhívni igyekezzenek. Tudvalevő, hogy a nevezett káros penészgomba ellen a védekezésnek legsikeresebb módja abban áll, hogy a szőlőlevelek a bordeaux-i keverék (bonillie lordeaise) elnevezés alatt ismeretes rézgálic és oltott méz, vagy még helyesebben oltott méz helyett kristályos szóda, csemege szőlőfajoknál pedig rézgálic és amonniak keverékéből álló oldattal akként fecskendeztetnek be, hogy az oldat a levelek felszínét lehető egyenletes módon lepje el finom permetező cső alakjában, E keverék mikénti összeállítás tekintetében a következők szolgáljanak rövid tájékoztatásul; 1. A bordeaux-i keveréket kétféle arányban szokták használni, vagy: a) 100 liter víz, 3 kilogram rézgálic, 3 kgrm égetett méz; vagy pedig: b) 100 liter víz, 2 kgrm rézgálic, 2 kgrm égetett méz. Az előbbi erősebb, az utóbbi valamivel gyengébb. Nagyfokú peronospora invasióknál az erősebb vegyület tanácsos használni. Ebből a folyadékból egy hektárra körülbelül 400 liter, egy kat. holdra tehát mintegy 230 liter szükséges. 2. A rézgálic és szóda keverékhez szintén 2 vagy 3 kgrm. rézgálicot vesznek 10 liter vízre. Az előbbi szokottabb. A keverés aránya, vagy a) 100 liter víz, 2 kgrm rézgálic, 2¹/₂ kgrm. kristályos szóda, vagy: b) 100 liter víz, 3 kgrm. rézgálic, 3³/₄ kgrm. kristályos szóda. Ebből a keverékből is annyi kell hektáronként és holdanként, mint az előbbiből. 3. A rézgálic és amonniak keverékéhez (eam cileste) kell: 100 liter víz, 1¹/₂ kgrm. rézgálic, 1¹/₂—3¹/₄ liter (22⁰) amonniak-szalmiak lesz. Egy hektárra 400, egy kat. holdra 230 liter kell. 4. Egyszerű rézgálicoldathoz kell: 100 liter víz, 1¹/₂ kgrm. rézgálic. Ebből egy hektárra 100 liter, tehát egy kat. holdra 575 liter kell. A csemegefajoknál a rézgálic és amonniak keveréke (ea celesto), valamint az egyszerű rézgálicoldat van helyen, mert a szőlőfűrtön jelentékeny nyomokat nem hagynak. E védekezési eljárás, hogy sikeres legyen, a gombának megjelenése előtt május utolsó, illetve június első napjaiban alkalmazandó; mert ha a szőlőben a peronospora első külső jelensége (a szőlőlevelek alsó lapján képződő fehér, törött cukorhoz, vagy finom dörhöz hasonló kivirágzás) észleltetik — ami rendszerint július és augusztus hónapokban szokott bekövetkezni — akkor a baj már előrehaladott stádiumában van. Hogy a gazdaközönséget a fentiekben röviden jelzett védekezés alkalmazása körül ne csak a szükséges utbaigazítások nyújtásával, hanem a védekezéshez megkívántató segédeszközök beszerzésének lehető megkönnyítésével is támogassam, egyidejűleg az iránt is intézkedtem, hogy az érdekelték az említett eljárásához szükséges anyagot valamint az alkalmazásához igényelt eszközöket, t. i. a rézgálicot és az alkalmas permetező-készülékeket minél olcsóbb áron és minél könnyebben szerezhessék meg, nehogy ismét bekövetkezzék rájuk nézve az előző években ismételt tapasztalt azon káros kényszerűség, hogy nem gondoskodván idejekorán a védekezéshez szükséges eszközökről, kénytelenek voltak megelégedni az utolsó percben sokszor kétszeres áron beszerzett silányminőségű cikkekkel. Ugyanazért a miniszterium további intézkedésig Szávost Alfons budapesti céget (Arany János-utca 11. sz.) bizta meg azzal, hogy a közönséget a jelzett irányban megfelelően kiszolgálja. A nevezett cég megbízásához képest szállt nyilatkozott és illetőleg kötelezettséget vállalt arra, hogy a jelzett védekezéshez megkívántató rézgálicot (kék követ) mustra szerinti elsőosztályú minőségben métermázsánként (100 kilogramonként) 40 frtnyi áron szolgáltatja az érdekeltéknek. Továbbá ugyanezen cég vállalkozott arra, hogy a peronospora elleni védekezésre egy szerkezeténél, valamint anyagánál fogva egyaránt, minden tekintetben teljesen alkalmasnak bizonyult marseilli permetezőt (melynek eredeti beszerzési ára Franciaországban 39 frank) ezen miniszterium megbízásából darabonként 18 frtjával, tehát jelentékenyen kedvezményes áron rendelkezésükre bocsájtja az érdekeltéknek. A rézgálicra nézve megjegyeztetik, hogy a nevezett cég az általa szállítandó I-ső osztályú minőségű agyagmustráját ezen miniszteriumnál letétben helyezte és kezességet vállalt, hogy csakis a letett mustrának megfelelő, tehát szokvány szerinti elsőrendű jöminőségű árut, a megrendelőknek szolgáltatni. Az ezen miniszteriumból átvett s az e helyről megállapított fenti áron tehát a cég részére minden nyereség, avagy provízió nélkül úgy csak általa szolgáltatandó készülék tekintetében pedig az érdekelték tájékoztatása végett megjegyeztetik, hogy az eddig ismert ilyen készülékekkel tett gyakorlati szakértői kísérletek után megállapított, miszerint az ajánlott marseille permetező készülék a jelzett áron szolgáltatva, nemcsak tetemesen olcsóbb minden más, eddig forgalomban lévő hasonló készülékénél (melyek jelenleg a kereskedők által jóval drágábban árusítatnak), de egyszerűsége szerkezeti tekintetben is egyike a legcélszerűbbeknek. Megjegyeztetik végül, hogy a nevezett cég kötelezettséget vállalt

arra nézve is, hogy nagyobb mennyiségeknek előleges szerződéseknél szerződéses vétel esetén a rézgalic árából még további aránylagos árendeményeket kész tenni, különösen a gazdasági egyesületeknek, védekezési szervezeteknek, vagy szőlőműves községeknek általok nyújtott nagyobb vételnél Budapest, 1890. febr. 25. Gróf Szapáry.

Zemplénvármegye alispánjától.

Közhírtétel végett a »Zemplén«-be kiadatik. S. a. Ujhely, 1890. ápr. 6.

Matolai Etele, alispán.

10952. XIV. 1890. sz.

I.

Kivonatos pályázati hirdetés*

a katonai nevelő- és képzőintézetekbe, valamint a katonatiszti leányok nevelőintézeteibe való felvétel tárgyában.

A cs. és kir. katonai nevelő- és képzőintézetekben az 1890/91-ik iskolai év kezdetével (a katonai reáliskolákban szeptember 1-én, a katonai árvaházban és a katonai akadémiákban szeptember 18-án) mintegy 270 egész és féldíjmentes kincstári, alapítványi és fizetési hely fog betöltetni.

A felvételhez megkívántó általános feltételek:

1. az osztrák vagy magyar állampolgari jog;
2. a testi alkalmasság;
3. kielégítő erkölcsi magaviselet;
4. a felvételre megkívántó legkisebb életkor (7 év) elérése, illetőleg a legnagyobb életkornak (20 év) túl nem haladása;
5. a megkívántó előismeretek.

A felvételi kérvényekhez melléklendők: 1. a keresztlevél (születési bizonyítvány); 2. a katonai orvosi lelet; 3. a legutóbb nyert iskolai bizonyítvány; 4. honossági bizonyítvány.

A kincstári és fizetési helyek adományozását kérő folyamodványok, a hadkiegészítési kerületi, tér-, vár-hadtest (katonai) parancsnokságok által, 1890. évi május hó közepéig fogadtatnak el.

* A pályázati hirdetés, valamint a »Szabályzat a jelölteknek cs. és kir. katonai nevelő- és képzőintézetekbe való felvétel tárgyában« Bécsben a cs. k. udvari államnyomdában és L. W. Seidel és fia udvari könyvkereskedőnél kapható. Utmutatást nyújt még Láner Gyula honvédelmi minisiteri titkárnak. Az osztrák-magyar hadsereg kat. nevelő- és képzőintézetei, különös tekintettel a magyar állami alapítványi helyekre* című munkája, a mely Budapesten Grill udv. könyvnyomdájánál kapható.

** A felvételi vizsgára berendelt jelöltek az 1889/90-ik tanévre vonatkozó végbizonyítványt kötelesek magukkal vinni az intézetbe. Szerk.

II.

A katonatiszti leányok soproni és hernalsi nevelőintézetében a jövő tanév kezdetén (szeptember 1-én) huszonhárom ingyenes és egy ingyenes Mária Terézia-rend alapítványi hely lesz betöltendő.

A pályázóktól megkívántatik, hogy 7-ik életévüket betöltötték legyen, anélkül, hogy 13-ik életévüket túlhaladták volna, továbbá, hogy életkoruknak megfelelő iskolai tanulmányokat tudjanak beigazolni.

Mária-Terézia-rend-féle alapítványi hely elnyerése iránti pályázati folyamodványok a rend kancellárjához intézendők és 1890-ik évi május 31-ig a cs. és kir. közös hadügyminisiteriumhoz benyújtandók; a többi helyek elnyerése iránti pályázati kérvények 1890. évi május 15-ig szolgálati uton a hadtest(katonai)-parancsnoksághoz küldendők be. Bécs, 1890. februárius havában.

III.

14279. XIV. 1890. sz.

Kivonatos pályázati hirdetés.

a cs. és királyi hadapród-iskolába való felvétel tárgyában.

A cs. és kir. hadapród-iskolába az 1890/91-iki tanév kezdetével (szeptember 18) körülbelül 370. növendék fog felvétetni. A felvétel felvételét a cs. és kir. hadapród iskolába való felvételre vonatkozó utasítás* tartalmazza és itt csak az általános feltételek emeltetnek ki*).

Ezek a következők:

1. az ausztriai vagy a magyar állampolgárság;
2. testi alkalmasság;
3. kifogástalan előélet (kielégítő erkölcsi magaviselet);
4. elért legkisebb és túl nem haladott legmagasabb életkor;
5. megfelelő előképzettség;
6. azon kötelezettség elvállalása, hogy az előírt felszerelési tárgyak beszerzése és jó karban tartása saját költségén fog eszközöltetni;
7. a tandíjnak kellő időben való lefizetése.

A felvételi vizsga a gyalogsági, továbbá a tüzér és utász-hadapród iskolák I. évfolyamába való belépést illetőleg a következő tantárgyakra terjed ki: Német nyelv, számtan és betűszámtan, mértan, földrajz és történelem, oly terjedelemben,

* A felvételi feltételek legújabb külön lenyomatai megjelentek Sidel L. W. és fiánál Bécsben, és Grill könyvnyomdájában, Budapesten.

milyenben azok a közép iskolák alsóbb osztályaiban előadatnak.

A felvételi folyamodványok legkésőbb 1890. évi július 20-áig, azon hadapród-iskola parancsnoksághoz küldendők be, a melybe az illető pályázók magukat felvétetni kívánják.

Bécs, 1890. márczius havában.

A cs. és kir. közös hadügyminisiteriumtól.

Nyilt-tér.*)

SIRKÖVEK.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű kegyeletes közönséget, miszerint a tél folyamán készített — nagyválasztékban már megérkezett — legújabb minta szerint, kisebb-nagyobb alakban, — igen szép és szilárd fajú kövekből, u. m.: fehér, kékeszürke, sötétzöld, fekete szyenit és dlorit márvány és granit sarkövet, a mostani szűk időhöz mérten: igen jutányos árt eladóvá tettem s azoknak olcsóságát annál inkább is tehettem, mivel azt a már 32 év óta fennálló és megszilárdult üzletem megengedi, és részint saját bányám azt elősegítik.

Sarkövek felállítását és vidékre való szállítását, saját felelősségem alatt teljesítek. Rajzokkal ingyen és bérmentve szolgálak.

Teljes tisztelettel

Boros Sándor,

Debreczenben, kis-várad utcán, saját ház

Fehér selyemszöveteket 65 krajcártól

11 ft 40 krig méterenként (körülbelül 120 minőségben) öltözet- s darabonként szétküldi Henneberg G. gyári rak-tára (cs. k. udv. szállító) Zürich-ben. Minták azonnal küldetnek. Levelek 10 kr. portóval.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szerkesztőségi posta.

Dr. Sz. Budapest. Az effélék számára lehetetlen tért szoritanunk. Öntől iránycikket várunk.

M. S. Budapest. A rövidebbekből kérünk. Amazok be vannak sorozva.

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: **DONGÓ G. Y. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.**

Hirdetések.

Tk. 1149/1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s. a. -ujhelyi kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a munkácsi káptalan végrehajtatónak Leki István végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s. a. -ujhelyi kir. törvényszék (a s. a. -ujhelyi kir. járásbíróóság) területén lévő, Zemplén község határában fekvő, a zempléni 2-ik számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1—18. sorszám alatt foglalt 1/4-ad bel- és külbirtokból 111. öi. számú házból Leki Istvánt illető fele részre az árverést 1158 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi július hó 7-ik napjának d. e. 9 órájkor Zemplén községében meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 115 frt 80 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminisiteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s. a. -ujhelyi kir. trvszék mint tkvi hatóságnál, 1890. évi márc. hó 13. napján.

Kolos,
kir. aljbíró.

Tk. 497. sz. 1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s. a. -ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kassán székelő felsőmagyarországi népgazdasági kölcsönös hitel- és takarékegyület mint szövetkezet végrehajtatónak Hermann Sámuelné szül. Schvarc Léni végrehajtást szenvedő elleni 1042 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s. a. -ujhelyi kir. törvényszék (a s. a. -ujhelyi kir. járásbíróóság) területén lévő, Kolbása községe és határában fekvő, a kolbásai 79. sz. tkjvben Herman Sámuelné szül. Schvarc Léni nevére jegyzett (831—832.) és (899—901.) hrsz. a. szántóföld és erdőre 639 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi május hó 12-ik napján d. e. 9 órákor Kolbása községe házánál meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 63 frt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminisiteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s. a. -ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1890. február 3-án.

Kolos,
kir. trvszéki bíró.

TARNÓCZY GUSZTÁV

a magas kormány 82502 II. 888. számú rendeletével ajánlt

Tűzoltószer-, fecskendő- és szivattyu-gyára

Budapest, V. kerület.

Gyárhelyiség: Kálmán-utca 16. sz., szerelőműhely: Klotild utca 17. sz., irodahelyiség: Váci-körút 78. szám.

ajánlja a nm. belügyminisiterium által szabályrendeletileg előírt mértékkel bíró,

Tarnóczy szabadalmával ellátott

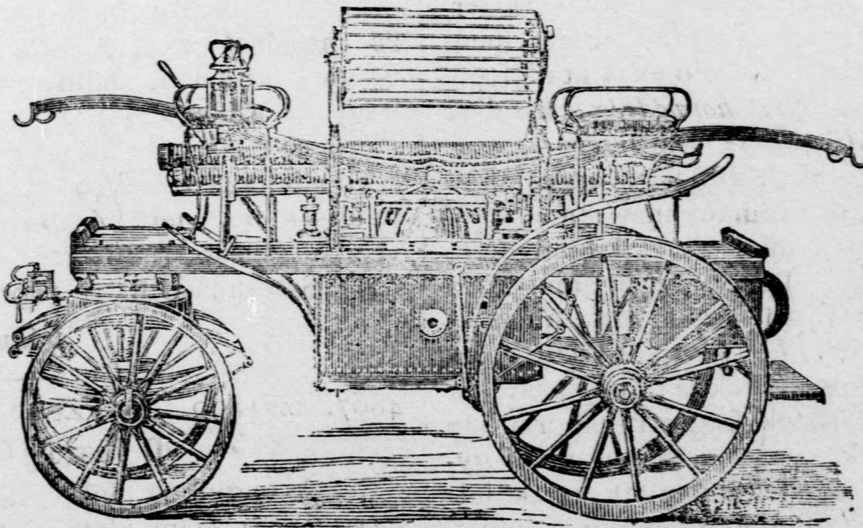
központi szelepszáró kengyeles tüzi fecskendőit, minden mellékszerelvényekkel, melyek ugy szerkezetben, mint minőségben kitűnőek, és minden tekintetben a legújabb vívmányok magaslatán állanak.

kizárólag a magyar egységes csavarral ellátva.

Szervezendő tűzoltó-testületek számára szükséges felszerelések a legkisebb részletekig, nagyobb községek számára kocsii fecskendők, mozdonyok, hydrophorok előkocsival, vagy a nélkül, szerkocsik, tűz-és mászó létrák, valamint mentő- és védszerek kaphatók.

Kizárólag házi gyártmány.

5 évi
jótállás
10 évi
részletfizetés
mellett.

Nemkülönbön ajánlhatom kis községek számára az **Omnia** vagy **targoneza**-fecskendőmet. — A nem magyar egysége csavarral bíró fecskendők átalakítás végett elfogadtatnak.

520. sz.

kj. 90.

Árverési hirdetmény.

Alőírt községi előjárók által ezennel közhírré tétetik, hogy Szinna község volt urbéres közönségének tulajdonát képező összes területen a vadászati jog f. évi május hó 1-től samitandó hat egymásután következő évre f. évi április hó 28-án délelőtti 10 órákor a községi bíró házánál meg tartandó nyilvános árverésen a legmagasabb

ajánlattevőnek bérbe fog adatni.

Árverési feltételek a következők:

- 1) Kikiáltási ár 12 frt.
- 2) A bérleti összeg évnegyedenként előre fizetendő a községi pénztárba.
- 3) Kötelees bérlő a vadászati törvényben előírt kötelezettségeknek magát alávetni. Szinnán, 1890. évi április hó 7-én.

Dely Endre,
jegyző.

Lebovits Bernát,
bíró.

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.
Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Falsur) Bécsből
legkitünőbb mázólszer puhapadló számára 1 nagypalack ára ft 1.35 kr. — 1 kispalack ára 68

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.
3=8 mindenkor kapható

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.
Megrendelések, oly helyekről, hol bizományi raktár nincs, Keil Alajos Bécs, IV. Resselgasse 5, intézendők. Egy 5 kilos csomag ára 6 ft.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy **tudakozó, közvetítő, és cseléd-szerző irodámat** április hó elsejétől a **Kossuth utca 13. szám, Somogyi-féle házba** helyezem át.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását továbbra is kérem, maradok alázatos tisztelettel:

Abrahamovits Mór.

Allást keres.

Egy izr. vallású 26 éves nős kitünő bizonyítványokkal rendelkező könyvelő, ki az egyszerű és kettős könyvitel, magyar és német levelezésben tökéletesen jártas, részben a tót nyelvet is bírja, állást óhajt nagyobb vállalat, gyár vagy irodában. Bővebb felvilágosítást **Abrahamovits Mór** ur közvetítő irodájában nyerhető **S.-a.-Ujhelyt.**

2645. szám.
P. 1890.

Hirdetmény.

A Fekete-Patak községben gyakorolt italmérségi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi május hó 21-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. tvszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak, az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél 1890. évi április hó 9-én tartott üléséből.

Hammersberg Jenő, Rác,
elnök. jegyző.

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő
S.-a.-Ujhelyt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **saját termésű aszu és szomorodni boraimat** alant jegyzett árakon árusítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiék és finomak literenkint 60 krtól 90 krig.
Aszu borok régiék és nagyon finomak palackonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel
Róth Bernát.

5-6

Mindenféle

ásványvizek

már megérkeztek

és folyton friss minőségben kaphatók:

GRÜNBAUM és KLEIN

fűszer és gyarmatáru kereskedésében

S.-a.-Ujhelyt. 1-3

Főüzlet: Rákócy- és Kazinczy-utcák sarkán.
Fióközlet: Pataky-utcán, Mór-féle házban.

Tk. 594. sz./1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Czetos Gutfrend Mórné végrehajtónak Horváth József neje szül. Zdičko Anna és Hanuszin Vaszilyné szül. Zdičko Ilona végrehajtást szenvedő elleni 95 frt 96 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. tvszék a (varannói kir. járásbíró) területén lévő Dávidvágás község határában fekvő, a dávidvágási 109. sz. tjkvben A. I. 1-5. sor, 151., 244., 301., 342., 410. hr. sz. a. foglalt 1/4 részben Horváth József, 1/4 részben neje szül. Zdičko Anna, 1/4 részben Hanuszin Vaszilyné szül. Zdičko Ilona tulajdonául felvett ingatlanokra az árverést 356 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi június hó 17. napján délelőtt 10 órakor Dávidvágás község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 35 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881-ik LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképe értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényl átiszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1890. március 12-én.

Nádas kir. albiró.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherceg asztalán rendes italul szolgál.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzés-, emésztési-, szervek hurutos bántalmánál, hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvély-, vese- és köszvénybajokat, ép ugy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekeknek megátalja a túlságos gyomor-savany képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénasav tartalma folytán ezen üdítő savanyuviz a legkellemesebb ízű bir s borral használva igen nagy keletnek örvend.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógygyözelekre, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni.

A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulatában ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel

az **ÁGNES**-forrás kutkezelőse Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L., csász. és kir. és szeb kir. udvari ásványviz-szállítónál
Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

Kütnő szolgálatot tess az emésztési zavaraknál.

Asz évi elszállítás 2.000.000 palackok.

TK. 587/1889. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jaczko Mihályné szül. Szudor Anna végrehajtónak néhai Ondó Pál örökösei végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. tvszék a [varannói kir. járásbíró] területén lévő Possa községében és határában fekvő, a possai 103. sz. tjkvben 1., 2., 3., sor, 24., 82., 90. hr. sz. a. foglalt s 3/6 részben kisk. Ondó Mihály, 1/6 részben kisk. Hudák Mihály, 1/6 részben kisk. Hudák Mária, 1/6 részben kisk. Hudák János tulajdonául felvett ingatlanokra 205 frtnyi, a possai 32. sz. tjkvben 1-9. sor, 111., 158., 214., 285., 305., 330., 380., 442., 487. hr. szám alatt foglalt ingatlanokból 3/6 részben kisk. Ondó Mihály, 1/6 részben kisk. Hudák Mihály, 1/6 részben kisk. Hudák Mária, 1/6 részben Hudák János tulajdonául felvett birtokjuttalékokra 341 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi június hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor Possa község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 20 ft 50 krt és 34 ft 10 krt készpénzben, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényl átiszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi márc 3.

Nádas, kir. albiró.

Cserépkályhák bizománya.

BEHYNA TESTVÉREK
 vas-, fűszer- és bizományi üzletében
SÁTORALJA - UJHELYT
 mindenféle friss töltésű
ÁSVÁNYVIZEK
 a napi áron kaphatók.

Meszlény (Cement) raktár.

Lópor és lőszerek. Bizományi gépraktár.

7650/1890. sz.

Magyar északkeleti vaút.

Pályázati hirdetés.

A s.-a.-ujhelyi gyártelepen fekvő mozdonyszerelődén, valamint a kocsiszerelde épületen eszközlendő bádofedési munkálatokra ezennel pályázatot hirdetünk.

Terv, költségvetés, pályázati felvételek és szerződési minta a magyar északkeleti vasut vezérigazgatóságának pályafentartási osztályában (II. ker. Lánchíd-utca 1. sz.), továbbá S.-a.-Ujhelyen a pályafentartási felügyelőségünkénél, végre S.-a.-Ujhelyen, Kassán, és Ungvárt mérnöki szakaszaink irodájában betekintheők.

Bánatpénzül 220 forint állapítatik meg, mely összeg legkésőbb folyó évi május 9-éig budapesti főpénztárunknál letéteményezendő. Az ajánlatok folyó évi május hó 10. déli 12 óráig beküldendők.

Budapesten, 1890. évi április hó 9.

A vezérigazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy számos éven át közszeretben álló és látogatott

VENDÉGLŐMET

f. évi ápril hó 24 étől tek. Székely Elek ügyvéd ur házába az ugynevezett „Kék Macskához” címzett ujonnan átalakított vendéglő helyiségében, vagyis jelenlegi vendéglőm tőszomszédságába helyezem át, hol is u.y mint eddig mindennemű valódi hegyaljai

asztali-, szamorodni- és aszú-borok

nagyban és kicsinyben lesznek kaphatók.

Dréher-féle kőbányai- és Bayer-féle sörök nagyban és kicsinyben eladását ezután is képviselni fogom, és ígérem, hogy nagy becsű pártfogóim igényeit továbbra is minden tekintetben kielégíteni fogom. Miért is becses pártfogásukat kérve, maradtam

kiváló tisztelettel:

Bettelheim Márton,

2-6

Tenyész sertés eladás.

A munkácsi uradalomban 150 (egyszázötven) darab egyéves eredeti magyar kis-jenői származású kondor fehér szőrű mangalicza kocza malacz eladásra bocsátott.

Venni lehet csapatonként is tiz darabtól kezdve fel-felé. A vételárakra nézve az uradalmi igazgatósággal értekezhetni.

Írásbeli megkeresésre a cím: »Uradalmi igazgatóság Munkácson.«

Az igazgatóság.

Magy. kir. szab. parkétgyár.

Dunkel V. K. Kassa

ajánlja kitűnő száraz hegyi tölgyfából készített sokszorosan kitüntetett szalag és koczka parkétáit legjutányosabb árak mellett.

A lerakást a gyár saját lerakói által is eszközölteti Mindenféle fűrészt tölgyfa anyag és szőlőkaró kapható.

Rajzminták kívánatra bérmentesen szolgáltatnak ki.

A körülbelől huszezer raktárban eladott és e helyeken minden rovar ellen legjobb irtószereknek bizonyult

ismét olcsóbb lett.

A valódi üvegek J. ZACHERL névvel vannak ellátva és mátol kezdve 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frtért kaphatók.

E kiváló különlegesség, meglepő erővel és gyorsasággal pusztít minden férget lakásokban, konyhákban és szállodákban, butor-és ruhákban, nemkülönben házi állatainkban, istállókban, üveg-házaink- és kerteinkben lévő ültetvényeken. A mi papirban lesz kimérve, az sohasem »Zacherl különlegesség!«

Csak eredeti üveg s valódi minőségben kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsesy Péter, Reichard testv., Reichard Gyula, Behyna testvérek és Cs. Buday Ákosnál.
 Sárospatakon: Pavletits Györgynél.
 Tajon: Reiner D. gyógytárában.
 Nagy-Mihályban: Marmorstein Eugen és Glück Mórnál.
 Szerencsen: Rochlitz Rezsőnél.
 Tarezalon: Lazary Gyulánál.

2-12

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

részvény-társaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák VI. külső váciut 1696/99. Városi iroda és raktár VI. Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű, számos első díjakkal kitüntetett:

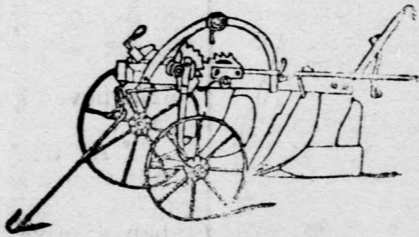
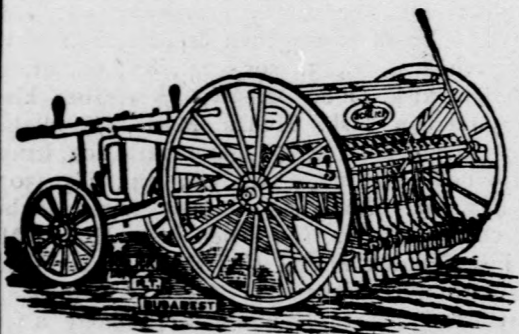
SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasu ekéit

és szabad. mélyítő ekéit

mélyítő ekéit önzetékkel eredeti

Schlich és Vidats-féle

egyvasu ekéit

talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit

SCHLICK-féle szab. „Haladás” sorbavető gépeit.

Szóróvető gépek, többvasu ekékre alkalmazható tengeri- és répa-ültető készülékek. Készletben vannak továbbá: gőz- és járgánycséplő készülétek, gabona-tisztító rosták (Baker és Vidats rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, őrlőmalmok és olajmalmok berendezések. — Eredeti amerikai kéveköttő és marokrakó arató gépek és fűkaszálo gépek.

Legjutányosabb árak. Előnyös fizetési feltételek. Arjegyzték kívánatra ingyen és bérmentve.

Jegyzet. Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky utca 14. szám a. levő irodánk legnagyobb részét a külső váci-uton levő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési cikkeink- és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk. Kiváló tisztelettel

4-18

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén« gyorssajtóján.

2644. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Sztropkó községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi május hó 19-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi ápril hó 9 én tartott üléséből.

Hammersberg Jenő,
elnök.

Rácz,
jegyző.